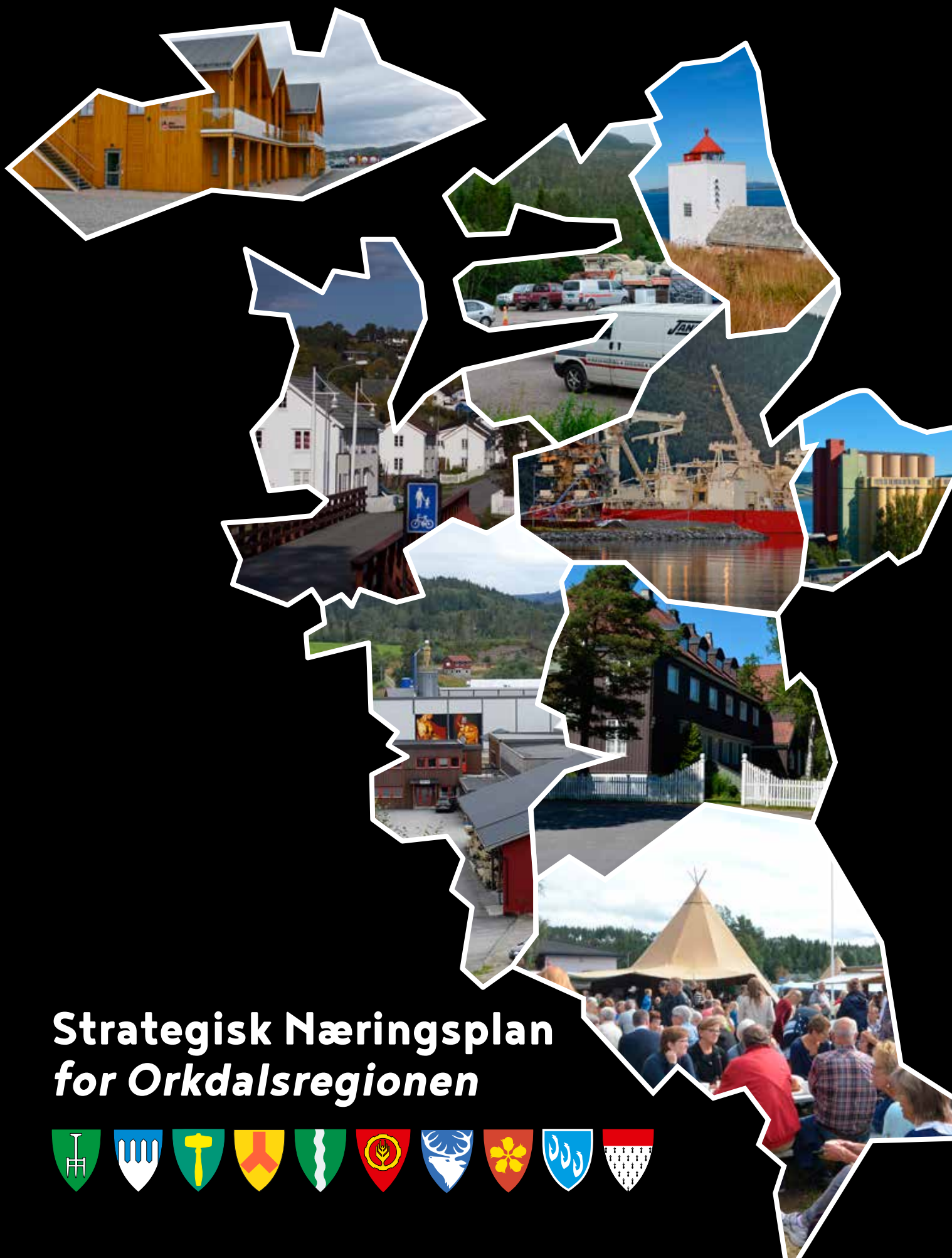

Forord

Høsten 2013 vedtok de ti kommunene i Orkdalsregionen om å gå sammen for å utarbeide en felles strategisk næringsplan.

ORKDALSREGIONEN ER EN STOR OG MANGFOLDIG og ikke minst næringssterk region. Og nettopp dette med næring er noe av det som knytter oss sterkest sammen. Dette dokumentet du nå holder i hånda er resultatet av snart to års innsats fra mange aktører. Denne planen har blitt til gjennom et samarbeid mellom regionrådet og næringslivet i Orkdalsregionen. Næringsforeningene i Orkdalsregionen har gått sammen om å danne en næringsallianse. Oppdraget med å gjøre det praktiske arbeidet er ble satt bort til Næringsalliansen i Orkdalsregionen med sekretariat plassert i Orkladal Næringsforening. Vi ønske å takke disse for vel utført arbeid. I tillegg ønsker vi å takke styringsgruppa for næringsplanen som har bestått av følgende: Gunnar H. Lysholm, Odd Ustad, Tor Espnes, Lindis Aune, Morten Wolden, Ole L. Haugen, Hege Gåsvand, Morten Brataas og Berit Rian, samt Jon Olav Sliper i Sør Trøndelag fylkeskommune for bistand med statistisk materiale.

FELLESSKAP OG SAMARBEID er avgjørende begrep når kommuner tar mål av seg til å skape noe sammen. Når målet er å styrke oss som bo-, arbeids- og serviceregion, må viljen til samarbeid ligge i bunnen. Det mener vi at vi har fått til ved å etablere første felles strategiske næringsplan for Orkdalsregionen. Når kreftene forenes på denne måten har man lagt grunnlag for felles handling mot felles mål. Det er en forutsetning for suksess at alle kommunene tar planen i bruk i arbeidet med næringsutvikling. I tillegg er det viktig at Orkdalsregionen får støtte av regionale og statlige myndigheter for å oppnå uttalte mål.

DENNE PLANEN OMFATTER 10 KOMMUNER, til dels med svært forskjellig utgangspunkt og utfordringer. Likevel har det vært viktig å frem felles utfordringer som kaller på felles satsing. I utarbeidelse av planen har det vært deltakelse fra næringsliv, forskning og utviklingsmiljøene, fra det offentlige og fra skolene, samt fra andre næringsorganisasjoner. Kommunen har fylt ut sin egen «selvangivelse», det har vært gjennomført seks workshops med til sammen over 300 deltakere. Det er i tillegg gjennomført 30 dybdeintervju med næringslivsledere i regionen. Styringsgruppen og regionrådet har vært løpende orientert om arbeidet og har fungert som sparringpartnere og rådgivere underveis.

Vi vil takke alle som har bidratt til det omfattende arbeidet med Strategisk Næringsplan for Orkdalsregionen!

Løkken Verk 27 august 2015

Ole L. Haugen

Leder for regionrådet i Orkdalsregionen og styringsgruppa for strategisk næringsplan

Hvem er dette en plan for?

Denne planen er utarbeidet for Orkdalsregionen av Næringsalliansen i Orkdalsregionen (NaO).

ORKDALSREGIONEN ER Rennebu, Meldal, Rindal, Hemne, Snillfjord, Hitra, Frøya, Agdenes, Orkdal og Skaun kommuner. Kommunene presenteres med «selvangivelse» og fakta-ark som vedlegg til planen.

NÆRINGSALLIANSEN I ORKDALSREGIONEN består av Rennebu Næringsforening, Rindal Næringsforum, Hemne Næringsforum, Frøya Næringsforum, Hitra Næringsforening, Næringsforeningen i Trondheimsregionen-avdeling Skaun og Orkladal Næringsforening. Orkladal Næringsforening er sekretær for alliansen og har ført planen i pennen.

STRATEGIENE INNEHOLDER oppgaver som er viktig for regionen, som i tillegg til kommunene må løses av flere parter som fylkesmann, næringshagene og offentlig virkemiddelapparat for øvrig, skoleverk og av næringslivet selv. Kommunene som utgjør Orkdalsregionen er svært

forskjellige, både når det gjelder størrelse, geografi og ikke minst sammensetning av næringslivet.

MANGE AV KOMMUNENE INNGÅR I SAMARBEID med andre regioner, som for eksempel Orkdal og Skaun som er medlemmer i Trondheimsregionen, Rennebu som samarbeider mye med Oppdal, og Rindal som har samarbeid mot Nordmøre. Mer som en fordel enn en ulempe. Forskjellighet bringer mangfold og kreativitet inn i planen, og å samarbeide med dette som utgangspunkt skaper gode relasjoner mellom kommunene i regionen.

DET LEGGES OPP TIL AT DET SKAL UTARBEIDES HANDLINGSPLANER. Det er en forutsetning at det etableres et nettverkssamarbeid, der Orkdalsregionen samarbeider med næringsliv, skoler og virkemiddelapparat som får ansvar for å implementere planen og følge opp med tiltaksplaner.

Sagt i dybdeintervju

Transportnæringa burde vært mer offensiv når det gjelder kvalitetene på veier og veiutbygginger. Vi synes de store aktørene er helt fraværende.

Noen kjennetegn ved regionen

Orkdalsregionen er preget av et variert næringsliv. Innledningsvis er det nevnt at de 10 kommunene har et svært ulikt næringsgrunnlag og dermed ulikt utgangspunkt. Dette gjør at regionen som helhet fremstår som en av de mest spennende og interessante i næringssammenheng. Det er grunn til å bruke dette mangfoldet som et viktig fundament i arbeidet med felles strategisk næringsplan.

I vår region har vi:

EN STERK OG LEVEDYKTIG INDUSTRI med bedrifter som er blant de mest lønnsomme og miljøvennlige i verden. Prosessindustrien har lange tradisjoner i Orkdalsregionen. I tillegg har vi sterke leverandørbedrifter til olje- og gassindustrien. Disse tunge industrimiljøene bidrar til at det er grunnlag for en underskog av mindre bedrifter, og som til sammen har stor sysselsettingseffekt. I dette bildet hører også med at mange av bedriftene er kompetanseintensive bedrifter som leverer avanserte teknologiske løsninger til sine kunder.

MANGE AV REGIONENS STØRSTE BEDRIFTER ER INTERNASJONALE og har utenlandske eiere. De har investert her fordi de opplever lange og gode industritradisjoner og sterk kompetanse som sikrer stabilitet og kvalitet i produksjon og leveranser.

SJØMATNÆRINGEN I ORKDALSREGIONEN ER VERDENSLEDENDE, og har medført at kommunene opplever en eventyrlig vekst. Næringens aktører er bæreelementer i havbrukskommunene og også her opplever leverandørindustri, handels- og servicenæringene og ikke minst det offentlige at den lokale etterspørselen etter produkter og tjenester er stor. Det arbeidet som legges ned for å øke foredlingsgraden av sjømat er noe av det mest spennende som skjer. Dette gjøres mulig gjennom et tett samarbeid med blant andre FoU-miljøene i Trondheim.

ORKDALSREGIONEN ER STORPRODUSENT AV MAT. Med sjømat på kysten og med et moderne landbruk særlig i innlandskommunene. Laksen betyr mye for hele regionen med industrialisert havbruk på kysten og med en av de

flotteste og beste lakseelvene i landet. Orkdalsregionen er et eksempel på at disse to områdene kan utvikle bærekraft og samhandling. Så godt som alle kommunene i regionen har innslag av næringer knyttet til laks.

PRIMÆRNÆRINGENE STÅR FOR STOR VERDISKAPNING og representerer et viktig fundament i regionen. I Meldal er det etablert et sterkt miljø for næringen i Landbrukssenteret Midt. Landbruksnæringen har bidratt til grunnlag for etablering og utvikling av sterke leverandørbedrifter.

ORKANGER HAVN ER PEKT UT SOM REGIONHAVN etter at det ble besluttet å legge den nye godsterminalen sør for Trondheim. Havna er allerede en betydningsfull industri- og godshavn i Midt-Norge, og vil bli en viktig faktor i videreutvikling av regionens næringsliv. Den nye kysthavna på Jøstenøya på Hitra vil løse mange av de logistikkutfordringene næringslivet på kysten opplever, og samtidig bidra til å gi enda flere vekstimpulser i regionen. Transportnæringen er i seg selv en viktig aktør i næringslivet og bidrar til kompetanse og sysselsetting i regionen.

I ORKDALSREGIONEN ER DET OVER 12000 hytter og fritidsboliger som representerer over 30.000 «deltidsinnbyggere» i regionen. Både kysten og flotte fjellområder med Trollheimen i spissen er attraktive rekreasjonsområder. Dette skaper gode inntektsmuligheter for næringslivet i regionen.

ORKDALSREGIONEN ER RIK PÅ KULTUR og på dokumentasjon av spennende historie i våre flotte museer. Kystmuseer, bygdemuseer, skimuseum i Rindal, Orkla Industrimuseum med Gammelgruva og

Et godt utgangspunkt

I Orkdalsregionen er vi opptatt av å dyrke suksesshistoriene og ha fokus på det vi har og det som er bra.

Thamshavnbanen er eksempler på institusjoner som trekker mange besøkende til regionen. Rennebumartnan er landets ledende i sitt slag, her presenteres kunst og håndverksprodukter av beste kvalitet i en flott kulturell ramme på Berkåk.

HANDELS- OG SERVICENÆRINGEN ER BETYDNINGSFULL med regionsenteret Orkanger i spissen. Handelsnæringen trekker folk og bidrar til at denne sektoren er blant de som sysselsetter flest arbeidstakere i regionen.

NÆRHETEN TIL, OG SAMARBEIDET MED STORBYEN TRONDHEIM er viktig for vår region. FoU-miljøene med NTNU, HiST, SINTEF i spissen har vært avgjørende for mange av våre bedrifters utvikling og fremgang. Næringslivet uttaler at denne nærheten er avgjørende for at bedriften er etablert i Orkdalsregionen.

DET ER ET GODT SAMARBEID MELLOM DE VIDEREGÅENDE SKOLENE OG NÆRINGSLIVET i Orkdalsregionen. Betydningen av relevant kompetanse er både en styrke og utfordring for oss, og dette kaller på et godt samarbeid fremover. Videre ser vi at fagskoler

bidrar til å skolere voksne arbeidstakere. Etableringen av Blått Kompetansesenter på Frøya er et godt eksempel på samspill mellom utdanning og næringsliv.

KOMMUNENE HAR LAGT VEKT PÅ Å LEGGE TIL RETTE FOR NÆRINGSUTVIKLING og har hatt både ferdigregulerte og ferdigstilte næringsarealer til disposisjon.

GJENNOM BL.A. KRAFTVERKENE I ORKLA bidrar regionen til å produsere og levere fornybar energi til samfunnet

I Orkdalsregionen er vi opptatt av å dyrke suksesshistoriene og ha fokus på det vi har og det som er bra. I Strategisk Næringsplan bruker vi alt dette som et godt utgangspunkt, samtidig som vi beskriver de utfordringene vi har og foreslår strategier for å bli enda bedre.

Sagt i dybdeintervju

Vi mener det viktigste er at kommunen legger til rette for bedriftenes behov, og ikke selv er en næringsutvikler.

Planen består av

Et dokument som er utformet med tanke på at det skal være lett tilgjengelig og enkel å lese for alle som skal bruke den.

Mål og strategier som skal legges til grunn for implementering, utarbeidelse av handlingsplaner og oppfølging.

Forslag til implementering og oppfølging.

Hovedutfordringer som er kommet fram i arbeidet og er delt inn i sju mål med tilhørende strategier og frister.

Forslag til ansvarsfordeling for den enkelte strategi og pekt på mulige deltakere.

Avgrensninger – roller

Strategisk Næringsplan for Orkdalsregionen skal ikke være et alternativ til det utviklingsarbeidet som utøves i kommunene selv, eller fylkeskommunens regionale utviklingsplan. Snarere understreker planen vilje og evne til samarbeid om felles utfordringer for nettopp denne regionen.

Det er derfor viktig å sørge for at planen er i samsvar med de retningslinjer og rammevilkår som gjelder, men strategiene i planen må gjerne utfordre både bestående politikk og synspunkter som andre aktører har på de forskjellige oppgavene. Ikke desto mindre er det viktig å etablere et samarbeidsorgan der hvor kommunene og fylkeskommune, skoleverk og næringslivet selv deltar (Næringsrådet i Orkdalsregionen) når planen skal implementeres og settes ut i livet.

Sagt i dybdeintervju

Folk her er vant til å jobbe skift. Vi er fortsatt en industribase. Viktige fortrinn.

Grunnlaget for SNP

1. De 10 kommunene i Orkdalsregionen har ulike styrker og ulike forutsetninger, men er gjensidig avhengig av hverandre. Det som gagnar den ene kommunen er til nytte for hele regionen. Summen av samarbeid er avgjørende for å skape grunnlag for et godt og lønnsomt næringsliv og derigjennom god samfunnsutvikling.
2. Det er verdiene som skapes i næringslivet (uavhengig av om det er offentlig eller privat eid) som er grunnlaget for velferdstilbudet i offentlig sektor. Et robust næringsliv er derfor et fundament for å kunne utvikle gode velferdstilbud.
3. En god fungerende offentlig sektor er viktig for å skape et godt næringsliv og en attraktiv region.
4. Nærheten til storbyen Trondheim med de etablerte kunnskapsmiljøene er et sterkt fortrinn for Orkdalsregionen. Det må legges vekt på å utvikle dette fortrinnet i forbindelse med SNP, slik at eksisterende næringsliv og knoppskyting og nyetableringer kan skje i samarbeid med disse miljøene.
5. Næringsutvikling bygger alltid på markedstenkning. Det er viktig å legge til rette for at de store bedriftene som henvender seg til de store og voksende markedene gis grunnlag for å gå foran i denne sammenhengen.
6. Et godt hjemmemarked er som hovedregel en forutsetning for å lykkes nasjonalt og internasjonalt. Det er viktig at kommunene og næringslivet gjennom innkjøp bruker lokale leverandører der dette er mulig.
7. Når det selges varer og tjenester til andre regioner, eller til eksport, medfører dette penger inn til Orkdalsregionen. Dette er svært viktig for regionen vår og må tillegges stor vekt i regionens strategiske næringsutvikling.
8. Regionsenteret Orkanger fikk fra 1 juli 2014 bystatus. Dette må løftes fram som en fordel for hele regionen.
9. Alle valgte strategier må legge til grunn at utvikling og næringsaktivitet skal være basert på et bærekraftig miljø. Dette utfordrer alle, både det offentlige, bedriftene og ikke minst forskningsmiljøene, og kan i seg selv representere spennende næringsmuligheter.
10. SNP i Orkdalsregionen tar utgangspunkt i «godfotteorien» (*). Det betyr at vi vil satse der vi allerede er gode og har kunnskap og kompetanse til å kunne utvikle oss videre. Dette kommer godt til uttrykk i forbindelse med valg av strategiområder.
11. Næringsutvikling må ha kontinuerlig fokus i politiske fora. Det må legges opp til tett samarbeid mellom det offentlige og næringslivet, der man samarbeider om å sette politikk ut i livet og der man trekker veksler på hverandres kompetanse og kunnskap. SNP må rulleres som andre planer, og næringsutvikling må ha en sentral plass i kommuneplanene, både samfunnsdel og arealdel.
12. Det skal utarbeides handlingsplaner med definerte mål og tiltak som skal følges opp og gjøres tilgjengelig for alle.
13. Å sikre at utvikling skjer i henhold til besluttede planer, er avhengig av at de som skal sette planen ut i livet har planen som rettesnor for sitt arbeid. I dette ligger også utvikling av kultur og holdninger som bygger opp under Orkdalsregionen som en betydelig næringsregion.

«Godfot-teorien» (*)

Man er god eller dårlig sammen med noen. Det å være dyktig er ingen soloprestasjon (relasjonelle ferdigheter og rolleforståelse blir sentralt)

EGGEN 1999

Strategiområder

Følgende strategiområder er definert av regionrådet.

- **Matproduksjon – både “blå” mat og “grønn mat” – naturbruk**
- **Kulturbaserte næringer, opplevelsesnæring og reiseliv**
- **Samferdsel**
- **Utdanning, rekruttering og kompetanse**
- **Utvikling av rammevilkår for industrien**

Mange av de utfordringene som ble synliggjort i arbeidet med SNP gjelder for mange av disse strategiområdene. Mål og strategier er delt inn i henhold til de funn som er gjort og de utfordringer disse gir.

Metode

Ved utarbeidelsen av SNP for Orkdalsregionen har det vært hentet inn informasjon om kommunene og regionen (se vedlegg).

VIDERE HAR DET VÆRT NØDVENDIG Å AVDEKKE

hvilke hovedutfordringer denne regionen har, og hvilke muligheter Orkdalsregionen har for å lykkes enda bedre ved å samarbeide om å tilrettelegge for god nærings- og samfunnsutvikling. Regionens kommuner har helt forskjellig utgangspunkt, og er ulike på mange måter. Noen kommuner har vekst i folketall, noen reduksjon, noen har høy utpendling, og noen motsatt, noen opplever handelslekkasje mens andre øker handelen. Dette er en utfordring når man skal skape et felles planverk. Arbeidet med strategisk næringsplan har tatt tak i hvilke muligheter disse ulikhetene kan gi. Det er trukket ut noen utfordringer som er felles for de fleste, og deltakerne i workshop-prosessen er bedt om å jobbe for å finne svar på disse.

I FORKANT AV SAMLINGENE (Workshops) ble det gjennomført en undersøkelse, der næringsliv og kommuneledelse ble bedt om å fylle ut en næringsselfangivelse. Denne ble signert av ordfører,

rådmann og leder i næringsforeningen i de respektive kommunene, før den ble sendt inn for gjennomgang og bearbeidelse. Alle selvangivelser ble gjennomgått, og det kom frem et bilde av muligheter og trusler, styrker og svakheter for hver kommune og for regionen. Det ble trukket ut felles utfordringer og forhold som var spesielle for den enkelte kommune. Dette grunnlaget dannet utgangspunkt for å utarbeide spørsmål for bearbeidelse på workshops, og for utformingen av SNP.

VIDERE ER DET GJENNOMFØRT DYBDEINTERVJU med om lag 30 næringslivsledere i Orkdalsregionen. Hensikten var å belyse problemstillinger grundigere, både for å ha et reelt grunnlag og for å få alternative vinklinger på næringslivets utfordringer. Etter gjennomgang av workshops, og etter at konklusjoner er trukket, er det så foreslått strategier basert på det som har kommet fram. Arbeidet er jevnlig avstemt med styringsgruppen og regionrådet.

Sagt i dybdeintervju

Sør-Trøndelag er et av de største matproduserende områder i Norge. Vi har et godt fagmiljø i vår region som det er viktig å ta vare på.

Hovedutfordringer i Orkdalsregionen

Etter å ha oppsummert workshops og besvarelser i dybdeintervju kan følgende hovedutfordringer for Orkdalsregionen trekkes frem:

Samferdsel

- Utviklingen innenfor alle strategiområder er avhengig av at vegnettet blir bedre og at det blir tilgang på gode havner
- Det må sikres god infrastruktur for digital kommunikasjon i hele regionen
- Det er avgjørende at Orkdalsregionen står samlet bak prioriteringene for at regionen skal få sin nødvendige andel av samferdselsmidlene.
Skal regionen få sin andel av samferdselsmidlene må den stå samlet

Kompetent arbeidskraft

- Næringsstrukturen i regionen er avhengig av at det satses sterkt på yrkesutdanning
- For å stimulere til vekst og etablering, pekes det på behov for spennende fagmiljø. Andelen innbyggere med høyere utdanning er lavere i Orkdalsregion enn de det er naturlig å sammenligne seg med. Lederstillinger og stillinger som krever høyere utdanning besettes ofte av personell som pendler inn til Orkdalsregionen.
- Det er et behov for å tilby høyskoleutdanning innenfor Orkdalsregionen.

Regionen må skape identitet

- Holdt opp mot de store reiselivsmålene i Midt-Norge, er Orkdalsregionen «usynlig». Det eksisterer ingen felles satsing for å bygge kunnskap om region og felles omdømme.
- Samhandlingen mellom kulturinstitusjonene og reiselivsnæringen kan, og bør bli mye bedre.
- Det ligger et uforløst potensiale i å synliggjøre de mange mulighetene i regionen, som kyst- og fiskeferie, pilegrimsleden, fjell og jaktferie, og hyttemarked.
- Thamshistorien og laks kan være en mulighet for å skape en felles identitet i regionen. Thams var en av de første til å kommersialisere produksjon og eksport av laks fra regionen.

HOVEDMÅL

*Gjennom SNP skal vi bidra til å skape en felles
bo- arbeids-, og serviceregion.*

*Fellesskapet skal styrkes og vi skal fremstå
som næringsvennlig og med felles identitet.*

Mål og strategier

1

Mål: Orkdalsregionen skal ha gode kommunikasjon- og samferdselsløsninger som dekker næringslivets fremtidige behov og er egnet til å trekke til seg enda flere næringsaktører

FORKLARING · Næringslivet i Orkdalsregionen opplever at vegnettet og infrastruktur for øvrig er et av de største hindrene for vekst og utvikling. Gode løsninger på dette området er derfor en forutsetning både for videre utvikling av eksisterende næringsliv, og etablering av nye bedrifter. Den store veksten i blant annet sjømatnæringen og utbygging av kampflybase på Ørlandet krever økte investeringer i veier.

1.1 STRATEGI · Orkdalsregionen har felles prioritering av vegutbygging

TILTAK: Samferdsel er definert som et prioritert område for Orkdalsregionen.

Følgende vegprosjekter skal prioriteres: E39 fra Harangen, gjennom Orkanger til Thamshavn.

Det skal lages en løsning der Fv710 og Fv65 knyttes til E39 ved Orkanger.

Aksen Frøya – Berkåk, samt Storås–Surnadal som betyr Fv714, E39, Fv65, Fv701, Fv700. Her er det mange utfordringer for næringslivet med flere flaskehalsen som må utbedres, som for eksempel Storåsbakken og Storås bru, Grana bru og Mærk bru og Berkåkbakken. Veiprosjekter som allerede er besluttet skal gjennomføres som forutsatt.

Det skal arbeides med ferjeforbindelse mellom Hitra og Nordmøre, samt å styrke ferjeforbindelsen mellom Valset og Ørlandet. Det skal også vurderes å arbeide med forbindelsen Åstfjorden – Selbekken.

Ansvar: Orkdalsregionen

Deltakere: Orkdalsregionens kommuner, Statens vegvesen, STFK, næringsforeninger

Frist: 2025

1.2 STRATEGI · Orkdalsregionen skal spille en sentral rolle i Midt-Norges samferdselsutfordringer, og arbeide for et variert spekter av kommunikasjonsløsninger som næringslivet kan velge mellom.

TILTAK: For Orkdalsregionen er det viktig at det i tillegg til gode veiløsninger blir videreutviklet gode havneløsninger. Sammen med havnene skal det arbeides for å få større godsmengder over på sjøtransport

Ansvar: Orkdalsregionen

Deltakere: kommunene, havneselskapene, næringsliv

Frist: 2025

1.3 STRATEGI · *Regionen skal sikre god bredbåndsdekning og infrastruktur generelt i alle kommunene*

TILTAK

Det er viktig at distriktet ikke sakker akterut når det gjelder bredbånd/fiber og telekommunikasjon. Dette er faktorer som er avgjørende for næringsutvikling i regionen, og det må kartlegges status og settes inn tiltak der dette er nødvendig.

Regionen skal ha oversikt over bredbåndsdekningen i kommunene og sammen med partnere sikre at næringslivet ikke hindres av dårlig dekning. Det samme gjelder for mobiltelefoni.

Ansvar: Orkdalsregionen

Deltakere: Kommunene, Sør-Trøndelag fylkeskommune, teleselskapene, bredbåndsaktører, næringsforeningene.

Frist: 2025

1.4 STRATEGI · *Orkdalsregionen skal ha et helhetlig kollektivtilbud med AtB og ferjesamband. Kollektivtilbudet i regionen må bli bedre, og det må etableres en bedre samhandling med AtB/STFK. Ferjesambandet Valset-Brekstad må forbedres og utvides, Hurtigbåttilbudet til øyregionen skal styrkes*

Ansvar: Orkdalsregionen

Deltakere: Fylkeskommunen, AtB, kommunene, ferjerederier

Frist: 2025

2 **Mål: I Orkdalsregionen skal det være tilgang på nok relevant kompetanse og arbeidskraft til å dekke næringslivets og det offentliges etterspørsel**

FORKLARING

Mangel på kompetent arbeidskraft pekes ut som en av de største hindringene for utvikling og vekst. Dette gjelder både fagfolk med yrkesopplæring og folk med høyere utdanning. Mange stillinger som krever høyere utdanning er besatt av mennesker som bor utenfor regionen. Dette bidrar til at det i vår region er færre over 16 år som har høyere utdanning. Samtidig øker næringslivets etterspørsel etter faglært arbeidskraft.

2.1 STRATEGI · *Orkdalsregionen skal øke andelen innbyggere med høyere utdanning og som dermed bidrar til å heve kompetansenivået i regionen. Flere bedriftsledere, fagledere og beslutningstakere skal bo i regionen. Andelen av befolkningen over 16 år som har høyere utdanning økes fra 18,1 til 21%*

TILTAK: Det skal arbeides med å etablere desentraliserte høyskoletilbud i regionen. Regionen skal ha et program for å synliggjøre jobbmarkedet opp mot studenter i Trondheim. Det etableres et samarbeid med NTNU, HiST og andre høyskoler for å sikre de utdanningstilbudene som er de viktigste for vår region. Det skal tas initiativ overfor St. Olavs Hospital for å se på mulighetene som ligger i universitetssykehusets avdeling i Orkdal. Det skal arbeides for at Orkdalsregionen kan ta del i arbeidet med å få tankekraften ut i industriell og kommersiell handling. Det skal tas i bruk ny teknologi som gjør fjernundervisning mer tilgjengelig. Blått Kompetansesenter på Frøya styrkes. Utdanning innenfor de tekniske fag skal styrkes for å møte etterspørsel innenfor elektro, automasjon, prosessindustri, byggebransjen og andre teknologiområder. Regionen må utarbeide verktøy som synliggjør attraktiviteten med å bosette seg i Orkdalsregionen.

Ansvar: Orkdalsregionen

Deltakere: Kommunene, fylkeskommunen aktuelle bedrifter og fagmiljø

Frist: 2025

2.2 STRATEGI · Orkdalsregionen skal fortsatt ha gode tilbud om yrkesopplæring.

TILTAK: Antall årlige fag- og svennebrev skal økes fra ca. 250 i året til 400 i året. Næringslivet må synliggjøre mulighetene for elevene. De må invitere skolene til seg, og de må utvikle arenaer der elevene kan få informasjon. Arrangement som yrkesmesser skal støttes og styrkes. Både privat og offentlig næringsliv må ha en aktiv lærlingepolitikk. Rådgivningstjenesten må fortsette synliggjøring av tilbud innen voksenopplæring.

Ansvar: Orkdalsregionen

Deltakere: Sør-Trøndelag fylkeskommune, videregående skoler, Opplæringskontorene, fagskolen, næringsforeningene og næringshagene

Frist: 2025

2.3 STRATEGI · Orkdalsregionen skal være en region der det er miljø for at unge mennesker skal tenke innovasjon og gründerskap

TILTAK: Orkdalsregionens kommuner satser på aktiv deltakelse i Ungt Entreprenørskap

Ansvar: Orkdalsregionen

Deltakere: Kommunene

Frist: 2025

2.4 STRATEGI · Den store arbeidsinnvandringen representerer viktige ressurser som kan brukes enda mer og enda bedre.

TILTAK: I tillegg til god språkopplæring, skal det kartlegges hvilken faglig bakgrunn innvandrerne har og de skal orienteres om hvilke muligheter som finnes i regionen. Det skal utarbeides tiltak som sikrer bedre utnytting av denne arbeidskraften og som også øker bolysten i regionen.

Ansvar: Orkdalsregionen

Deltakere: Kommunene og STFK

Frist: 2025

2.5 Tilbud om opplæring skal finnes i hele regionen

TILTAK: Orkdalsregionen vil arbeide for å opprettholde og videreutvikle desentraliserte videregående skoletilbud i hele regionen, og det må sikres at ingen videregående skoler eller fagskoler m.m. legges ned. Regionen må ha et tett samarbeid med fylkeskommunen for å bidra til at skolene kan ha så relevante tilbud og linjer som mulig. Regionen skal delta aktivt i arbeide med skolebruksplan 4, og støtter arbeidet med utvikling av såkalte profilskoler.

Ansvar: Orkdalsregionen

Deltakere: Kommunene og STFK

Frist: 2025

Mål: Orkdalsregionen skal fremstå med en felles identitet og styrke sitt omdømme som en attraktiv region å bo og leve i, og ikke minst å komme på besøk til. Regionen skal styrke sitt omdømme som reiselivsdestinasjon

FORKLARING

Orkdalsregionen fremstår ikke som en helhetlig region i dag. Både innen regionen selv, og sett fra utsiden oppleves regionen som 10 kommuner som har litt samarbeid, men uten en felles identitet. I konkurranse med andre regioner innenfor både reiseliv og som etableringsregion har ikke Orkdalsregionen en sterk nok tradisjon for å arbeide sammen. Her er utfordringen å gjøre forskjellighet til en styrke. Våre lange tradisjoner og vår kultur er et viktig fundament, men også den moderne Orkdalsregionen må synliggjøres.

3.1 STRATEGI · Orkdalsregionen skal lage en samarbeidsmodell som skal sikre at vi bygger felles identitet, der mangfoldet og variasjonene er våre styrker.

TILTAK: Det må etableres en modell for samarbeid der regionen samlet får sin naturlige plass i reiselivssatsingen i Trøndelag. Det etableres felles presentasjonsverktøy, med felles nettsted og utgivelser. Regionen deltar på arenaer som messer der regionen presenteres som en enhet.

Ansvar: Orkdalsregionen
Deltakere: Kommunene og næringsforeningene
Frist: 2025

3.2 STRATEGI · Kunnskapen om egen region må styrkes for at vi skal kunne fremstå som en region med felles merkevare.

TILTAK: Det gjennomføres en utredning om hvordan dette arbeidet skal organiseres og settes ut i livet. Det gjennomføres et koordineringsarbeid og bli kjent program i regionen

Ansvar: Orkdalsregionen – kommunene – næringsforeningene
Deltakere: Kommunene og næringsforeningene
Frist: 2025

3.3 STRATEGI · Orkdalsregionen er regionen der folk ønsker å bygge seg fritidsbolig

Med over 12.000 fritidsboliger i regionen, skal det arbeides for å utnytte potensialet i dette på en enda bedre måte. Det skal legges til rette for ytterligere bygging av hytter og fritidsboliger i regionen.

Ansvar: Orkdalsregionen
Deltakere: Kommunene, tomteeiere, utbyggingsselskaper
Frist: 2025

3.4 Strategi · Det skal være god balanse mellom verne- og bruksinteresser

Klassiske utfordringer som vern av kulturminner skaper ofte konfliktfylte situasjoner når bedrifter og samfunn skal iverksette utviklingstiltak. Regionen må sette søkelyset på dette og finne en god balanse, slik at begge interesser kan akseptere løsningene

Ansvar: Orkdalsregionen
Deltakere: Kommunene, fylkesmann/landbruksmyndigheter, riksantikvar, fylkeskommunen
Frist: 2025

3.5 STRATEGI · Orkdalsregionen er «Lakseregionen» – «The Salmon Region»

TILTAK: Laks er et begrep som hører hjemme i hele regionen. Historisk har laksen vært viktig både på kysten og gjennom elvefisket i innlandet. Det er naturlig at vår region tar tittelen «The Salmon Region», uten at det går ut over andre fortrinn vi ønsker å synliggjøre overfor omverden. Det settes i gang et arbeid for å vurdere alle sidene ved valg av navnet «Orkdalsregionen – The Salmon Region»

Ansvar: Orkdalsregionen

Deltakere: Kommunene, reiselivet og øvrig næringsliv

Frist: 2025

3.6 STRATEGI · Våre lange tradisjoner og vår kultur skal være bæreelementer i reiselivssatsingen, men representerer også viktige bo- og levekvaliteter i samfunnet

TILTAK: Samarbeidet med kulturinstitusjonene og museene i regionen styrkes.

Det må foretas en rolleavklaring der muligheter og begrensninger blir synliggjort.

Arrangement, spel og festivaler er aktiviteter som regionen vil legge videre til rette for.

Rennebumartnan har allerede status som den ledende i sitt slag i landet, og vi skal arbeide for å finne de særtrekkene som gjør regionen vår attraktiv for de som bor her, og for besøkende

Ansvar: Orkdalsregionen

Deltakere: Kommunene, museene, STFK, reiselivsbedriftene

Frist: 2025

3.7 STRATEGI · Orkdalsregionen skal være en viktig del av Trøndelags reiselivsopplevelser.

TILTAK: Vi må «selge oss inn» som alternativ for cruisebåtpassasjerene i Trondheim

Vi må i stor grad ha fokus på de store mulighetene pilgrimsleden gir

Vi må samhandle med Trøndelag Reiseliv og «komme på kartet»

Ansvar: Orkdalsregionen

Deltakere: Reiselivsbedriftene, kommunene, museene

Frist: 2025

Mål: Orkdalsregionen skal befeste og styrke sin posisjon som den sterkeste industriregionen i Midt-Norge

FORKLARING

Industriell produksjon har lange og tunge tradisjoner i Orkdalsregion, og betydningen av denne sektoren har økt ytterligere de senere år. De store industrimiljøene i flere av kommunene, og veksten i sjømatnæringen langs kysten er merkevarer i vår region.

4.1 STRATEGI · Orkdalsregionens industri skal være i ledende posisjon i Midt Norge. Den skal ha gode rammevilkår for vekst og utvikling.

TILTAK: Gjennom sine kommuneplaner skal kommunene i Orkdalsregionen sikre at det er tilgang på gode og store nok ferdigregulerte næringsarealer. Det skal avklares hvilke næringsarealer det skal satses på, og hvor de skal ligge. Industrien skal ha pålitelig og konkurransedyktig tilgang på energi. Det skal legges trykk på arbeidet med å sikre nok og forutsigbar strømløse i vår region. Havnene bygges ut for å møte fremtidens behov og krav (se samferdsel), og strategiene for rekruttering og opplæring skjer i tett samarbeid mellom skole og næringsliv (se Rekruttering og opplæring). Havbruksnæringen skal settes i stand til å ta ut det store vekstpotensialet som ligger i næringen. Dette skal skje på et bærekraftig grunnlag, og næringen må sikres arealer og konsesjoner. Større andel av innkjøp skal gjøres hos lokale leverandørbedrifter i hele regionen.

Ansvar: Orkdalsregionen

Deltakere: Kommunene

Frist: 2025

4.2 STRATEGI · Prosessindustrien skal være et prioritert satsingsområde

Tiltak: Det skal jobbes med tiltak som gjør at industrien sikres kompetansekraft gjennom riktig og nok kompetanse for framtidig utvikling. Prosessindustrien skal synliggjøres som en ledende og viktig landbasert industri i regionen.

Ansvar: Orkdalsregionen

Deltakere:

Frist: 2025

4.3 STRATEGI · Vår industri skal være miljøvennlig og bærekraftig

TILTAK: Bedriftene skal støttes i arbeidet med miljøsertifisering. For å møte fremtidens miljøutfordringer er det viktig at industrien håndterer kravene som kommer og løpende tilpasser seg disse. SINTEF kan være en samarbeidspart i endringsprosesser og det offentlig må bidra med støtte som tiltak. Vi skal synliggjøre vår industri som er blant de beste i verden på miljøtiltak.

Ansvar: Orkdalsregionen

Deltakere: Industribedriftene, fylkesmannen

Frist: 2025

4.4 STRATEGI · Orkdalsregionen skal være en etableringsvennlig region

TILTAK: Foruten næringsarealer, skal vi synliggjøre de sterke kompetansemiljøene, skoletilbud og gode logistikk-muligheter. Vi skal formidle suksesshistoriene i regionen

Ansvar: Orkdalsregionen

Deltakere: Alle berørte

Frist: 2025

4.5 STRATEGI · Orkdalsregionen skal ha en helhetlig regional utviklingspolitikk

TILTAK: Gjennomføring av strategiene i SNP skal sikre enda bedre samarbeid mellom parter og institusjoner som skal arbeide med å legge til rette for utvikling av næring i regionen. Dette ved at regionen forenes om felles mål og strategier. Det er avgjørende at planen blir fulgt opp. Det skal være lett å få oversikt over virkemiddelapparatet og våre bedrifter skal gjøres kjent med de mulighetene som finnes

Ansvar: Orkdalsregionen – kommunene

Deltakere: Kommunene og næringsforeningene, Videregående skoler og høyskoler

Frist: 2025

5

Mål: Orkdalsregionen skal være ledende på produksjon av mat og bærekraftig bruk av naturressurser

FORKLARING

Regionen har et mangfold av virksomheter knyttet til produksjon av mat og utnyttelse av naturens gaver. Dette området opplever store endringer i forutsetninger for driften, men har vist evne og vilje til omstilling. Næringene som produserer både «blå mat» og «grønn mat» er på offensiven i regionen og har en viktig plass i den strategiske satsingen. I tillegg vokser det frem mange matprodusenter som satser på lokal og kortreist mat. Bedre bruk av naturressursene medfører også økt skogbruk i regionen

5.1 STRATEGI · Orkdalsregionen skal være landets ledende havbruksregion

TILTAK: Lakseproduksjonen i regionen kan økes med 100% ifølge SINTEF's verdiskapningsanalyse fra 2013. Regionen skal gjennom å sikre nok areal og konsesjoner, tilstrekkelig infrastruktur og arbeidskraft, bidra til at det blir mulig å ta ut det vekstpotensialet som finnes i havbruksnæringen. Dette skal skje på bærekraftige biologiske betingelser, der god fiskehelse er en forutsetning. Forvaltningen skal skje på en måte som trykker forholdene i våre lakseelver, slik at dette også blir en viktig bidragsyter til lakseregionens status. Blått Kompetansesenter skal sammen med bl.a. industriklyngen på Jøstenøya, NTNU og FoU miljøene i Trondheim bidra til å øke kompetansen i næringen.

Ansvar: Orkdalsregionen

Deltakere: Havbruksnæringen, Fylkeskommunen, elveeiere, kommunene, Fylkesmannen m.fl.

Frist: 2025

5.2 STRATEGI · Orkdalsregionen skal også i framtida ha et sterkt landbruk. Næringen skal være lønnsomt, og skal være en bidragsyter til sysselsettingen i regionen.

TILTAK: Offentlig støtteapparat skal i enda større grad bidra til rådgivning og være kompetansemiljø som næringen kan samtale med og finne løsninger sammen med. Regionen vil bidra til å støtte faglige møtearenaer og studier, samt stimulere til et fagmiljø med unge bønder. Vårt landbruk skal være bevisst i valg av lokale leverandører og skape møteplasser mellom lokale leverandørbedrifter og bøndene. Sammen med landbruksnæringa skal vi arbeide for å styrke stolthet og omdømme. Her må også suksesshistoriene løftes frem.

Ansvar: Orkdalsregionen

Deltakere: Kommunene, landbrukskontorene, leverandørbedrifter og landbruksorganisasjonene

Frist: 2025

5.3 STRATEGI · *Vår region skal ta vare på og videreutvikle de sterke fiskerimiljøene på kysten vårgjennom å:*

- TILTAK:**
- samhandle aktivt med STFK i arbeidet med Marin strategi
 - arbeide for å opprettholde en god og funksjonell mottaks- og foredlingsstruktur
 - ha fokus på rekruttering til fiskerinæringen

Ansvar: Orkdalsregionen

Deltakere: Kommunene, STFK, næringsaktørene

Frist: 2025

5.4 STRATEGI · *Våre matprodusenter skal stimuleres til å fortsatt tenke utvikling og ta i bruk moderne driftsmetoder. Dette gjelder både marin og landbasert matproduksjon.*

TILTAK: Sammen med leverandører og næringsaktører, skal det settes søkelys på hvilke muligheter vi har for å ta i bruk ny teknologi. Vi skal fortsatt være den regionen i landet der det høstes og prosesseres mest kamskjell og krabbe, og regionale aktører jobber med utnyttningen av LUR-arter som for eksempel oppdrett og høsting av tang og tare og flere fiskearter, skalldyr m.m.. Sjømatproduksjon er et satsingsområde for Orkdalsregionen.

Ansvar: Orkdalsregionen

Deltakere: Næringsaktørene, FoU, kommunene

Frist: 2025

5.5 STRATEGI · *Orkdalsregionens lokale matprodusenter må ha en felles merkevarebygging*

TILTAK: Det skal utredes mulighet for å etablere et regionalt merkenavn. Eksempelvis kan man bruke «Godt fra kysten», «Godt fra fjellet» osv.

Ansvar: Orkdalsregionen

Deltakere: Småskalaprodusentene

Frist: 2025

5.6 STRATEGI · *Orkdalsregionen har som ambisjon å øke avvirkingen i skogen*

TILTAK: Regionen støtter *Lensaprojektets målsettinger. Sammen med skognæringen må det settes opp en handlingsplan for å løse de utfordringene vi står over for. I tillegg skal rådgivningen innenfor skogbruket styrkes i regionen

Ansvar: Orkdalsregionen

Deltakere: Skogeierne, Allskog, skogbruksforvaltningen

Frist: 2025

5.7 STRATEGI · *I vår region skal det ligge til rette for å etablere tilleggsnæringer i landbruket*

TILTAK: Utvidet kommersiell bruk av utmark, jakt og fiske bidrar til å sikre inntekter. Prosjekter som Inn på Tunet, pilegrimsvandring, og fotosafari kan utvikles som satsingsområder i regionen

Ansvar: Orkdalsregionen

Deltakere: Landbruket selv

Frist: 2025

***LENZA er en samarbeidsstruktur hvor aktører innenfor skogbruket samarbeider innen den enkelte kommune og over kommune- og fylkesgrenser.**

Mål: Orkdalsregionens kommuner skal være de beste på næringsutvikling, både administrativt og politisk

FORKLARING

Når bedriftene har svart på hvilke forventninger de har til en ny strategisk næringsplan er det svært mange som svarer at den må føre til større forståelse for næringslivets utfordringer i kommunene. Dette utfordrer også de større bedriftene i regionen. De er lokomotiver i utviklingsarbeidet, og det er behov for i enda større grad å sikre regionale «spin-off» effekter som følge av de større aktørenes virksomhet

6.1 STRATEGI · Orkdalsregionens kommuner skal være de beste og mest næringsvennlige kommunene

TILTAK: Næringsutvikling må ha høy status i kommunene. Dersom samfunnet skal ha gode og trygge arbeidsplasser og drive verdiskapning i samfunnet, må de oppleve at dette er viktig for kommunene. Næring må ha en sentral plass i alle budsjetter og handlingsplaner, og det må legges opp til god og jevnlig kommunikasjon mellom kommunene og næringslivet.

Ansvar: Orkdalsregionen

Deltakere: Kommuneledelse, politikere, næringsforeningene, bedriftsledere m.m.

Frist: 2025

6.2 STRATEGI · Orkdalsregionen skal ha sin andel av statlige funksjoner og arbeidsplasser i regionen.

TILTAK: Orkdalsregionen må legge til rette for å beholde de statlige arbeidsplassene som finnes i regionen. Det bør også settes i gang et arbeid for å vurdere hvilke statlige arbeidsplasser det er naturlig å legge hit, og lage en plan for hvordan vi kan konkurrere om disse.

Ansvar: Orkdalsregionen

Deltakere: Kommunene, næringshagen

Frist: 2025

6.3 STRATEGI · Orkdalsregionen skal være en «internasjonal» region

TILTAK: Orkdalsregionen skal ha kunnskap og kompetanse som bidrar til at vi kan dra nytte av internasjonale ordninger og etableringer som Interreg, Trøndelags Europakontor, Nordsjøkommisjonen. Det skal vurderes å sette i gang et opplæringsarbeid innfor dette området.

Ansvar: Orkdalsregionen

Deltakere: Kommunene, relevante bedrifter, næringshager, STFK

Frist: 2025

Mål: Orkdalsregionens bedrifter skal være lønnsomme og sterke, og være gode arbeidsplasser for sine medarbeidere

FORKLARING

Bedriftenes lønnsomhet er svært varierende i Orkdalsregion. Mange bedrifter som sliter med lønnsomhet representerer viktige arbeidsplasser. I tillegg er mange næringer utsatt for markedsmessige svingninger og lever med uforutsigbarhet, som igjen skaper utrygghet på arbeidsplassene.

7.1 STRATEGI · Orkdalsregionen skal ha dyktig bedriftsledere som sikrer god lønnsomhet og gode arbeidsplasser

TILTAK: Regionens bedriftsledere skal ha tilgang til videre- og etterutdanning som setter dem i enda bedre stand til å løse sine oppgaver.

Ansvar: Orkdalsregionen
Deltakere: Næringshagene, utdanningsinstitusjonene
Frist: 2025

7.2 STRATEGI · Orkdalsregionens næringsliv skal ha tilgang til miljø som kan bidra med risikovillig kapital.

TILTAK: Mulighetene for å få inn både langsiktige og kortsiktige investorer i regionens næringsliv skal utredes og synliggjøres. Også offentlige virkemidler må gjøres kjent for bedriftene

Ansvar: Orkdalsregionen
Deltakere: Kommunene, Næringshagene, Innovasjon Norge, bankene, SIVA, fondsforvaltere m.m.
Frist: 2025

7.3 STRATEGI · Samhandling mellom små og store bedrifter i hele regionen skal styrkes.

TILTAK: De store bedriftene i Orkdalsregionen er svært viktige og virker som lokomotiv. De fleste arbeidsplasser finnes likevel i «underskogen» av små og mellomstore bedrifter og i det offentlige. Under mottoet «Du skal unne din nabo suksess» skal det arbeides for bedre samhandling mellom næringsliv og det offentlige i hele regionen.

Ansvar: Orkdalsregionen
Deltakere: Næringsforeningene, kommunene, næringshager
Frist: 2025

Forslag til oppfølging, organisering og finansiering

Hvis SNP skal være et verktøy, og de vedtatte strategiene settes ut i livet må regionen bestemme hvordan dette skal skje. Det er en forutsetning at alle kommunene legger de felles strategiene i bunnen for eget næringsarbeid. Ansvar for gjennomføring av strategiene med handlingsplaner og tiltak må forankres på et regionalt nivå.

Det etableres et regionalt næringsråd bestående av representanter for

- Kommunene
- Fylkeskommunen
- Videregående skoler
- FoU, NTNU, SINTEF
- Næringsrepresentanter (Næringsforeninger, NHO)
- Næringshagene

Næringsrådets oppgaver er

- Hente innspill til handlingsplaner og tiltak
- Lage handlingsplaner og legge disse fram for regionrådet
- Sikre deltakelse fra alle berørte miljøer
- Sette i gang og gjennomføre utredninger og prosjekter
- Ingen faste ansatte i næringsrådet. Ledelsen i regionrådet har ansvaret for å drive prosjektene i samarbeid med kommunene og næringsrådet, og fungerer som sekretariat for næringsrådet.

Næringsrådet kan ledes av representant for næringslivet.

Sagt i dybdeintervju

Den største utfordringen for vår bedrift er å få tak i kompetanse og dyktige fagarbeidere.

Formål forankring

Næringsalliansen i Orkdalsregionen legger fram forslaget for regionrådet.

Etter behandling i regionrådet skal det lages et felles saksframlegg for alle 10 kommunestyrene for behandling.

Planen skal etter dette vedtas av regionrådet.

Handlingsplanene skal behandles i regionrådet hvert år.

SNP rulleres hvert fjerde år.

Alle kommunene skal forankre planen politisk og administrativt.

Næringsalliansen skal forankre planen i sine respektive foreninger.

Forventninger til berørte parter

STFK

- Bevilge penger til regionalt næringsfond
- Skille mellom næringsarbeid og regional utvikling
- Støtte med medarbeidernes kompetanse
- Koordinere lobbyvirksomhet mot sentrale myndigheter
- Delta aktivt i samhandling mellom næringsliv og vgs skoler om både Ungt Entreprenørskap og Yrkesmesser

FoU/NTNU/SINTEF

- Delta med ressurser i utviklingsprosjekter
- Delta i næringsrådet
- Være tilgjengelig for næringsliv og kommuner i utviklingsarbeidet

Innovasjon Norge

- Ha tilgjengelig kompetanse og erfaring i næringsarbeid på strategisk nivå
- Bidra med finansiering innenfor sine retningslinjer

Næringshagene / SIVA

- Tilby tjenester som bidrar til utvikling og vekst i bedriftene
- Øke kompetansenivået til bedriftsledelse
- Være fasilitator i forbindelse med prosjekter m.m.
- Skape arenaer for felles læring.
- Delta i næringsrådet (SIVA)

Næringslivet

- Er hoveddrivkraften i arbeidet med utvikling og vekst i regionen
- Være en aktiv og god samhandlingspartner med kommunene
- Tilby studenter relevante studentoppgaver og sommerjobber
- Tilby lærlingeplasser
- Være aktiv i forbindelse med Ungt Entreprenørskap
- Bidra til økt samhandling mellom skole og næringsliv
- Få næringslivsledere inn i politisk arbeid
- Bidra til å styrke næringsforeningene i regionen
- Være utviklingsorienterte og tørre å satse på nye prosjekter
- Være aktiv i forhold til næringsrådet

Sagt i dybdeintervju

Vi har reflektert over at dette med alle de offentlige høringspartene må gjøre det veldig vanskelig for de små aktørene som ikke har så mye ressurser å følge opp med.

Noen tall fra regionen

Innbyggertall, vekstanslag sysselsetting og pendling i regionen

KOMMUNE	INNBYGGERE 2014	FORVENTET 2040	OFF. / PRIVAT SYSSELS-SETTING %			ARBEIDSTAKERE	PENDLER IKKE	PENDLING UT	PENDLING INN
Skaun	7392	11762	49	/	51	3831	1077	2754	1785
Orkdal	11628	13958	37	/	63	5820	4050	1770	1720
Agdenes	1744	1937	36	/	64	870	560	310	124
Snillfjord	1021	1048	36	/	64	516	292	224	90
Hitra	4522	5491	24	/	76	2310	1945	365	354
Frøya	4547	5512	29	/	71	2366	2016	350	395
Hemne	4224	4719	42	/	58	2105	1680	425	319
Meldal	3962	4895	35	/	65	1877	1097	750	298
Rennebu	2556	2562	35	/	65	1328	892	436	234
Rindal	2046	2348	34	/	66	1056	724	332	192
Regionen	40275	54232	34	/	66	22079	16506	5573	1921

Næringssammensetning i regionen

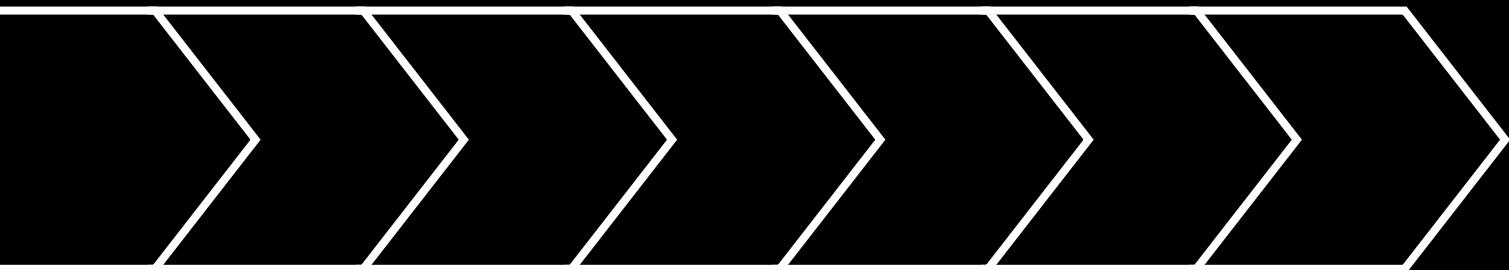
	PRIMÆR	SEKUNDÆR	TERTIÆR
Samlet	10 %	27 %	63 %
Skaun	7 %	21 %	73 %
Orkdal	3 %	25 %	72 %
Agdenes	17 %	16 %	68 %
Snillfjord	34 %	19 %	47 %
Hitra	10 %	32 %	58 %
Frøya	15 %	33 %	52 %
Hemne	13 %	28 %	59 %
Meldal	11 %	21 %	68 %
Rennebu	22 %	24 %	54 %
Rindal	10 %	35 %	55 %

Eksempler på hva en regional næringsplan må inneholde så vil vi fremheve samferdsel som det store. I dette ligger også internett (fiber).

Sagt i dybdeintervju

PRESENTASJON

SKAUN KOMMUNE

Næringslivet i Skaun er av små og fragmentert sammensetning. Ledes av engasjerte mennesker, som også har eierskap til bedriftene. Betydelig antall bedrifter innen landbruk.

Styrker:

Næringslivet er omstillingsdyktig, offensiv med god utvikling. Bedriftene er etablert med tilgang på store befolkningssentra og arbeidskraft.

Svakheter:

Mange bedrifter er preget av liten soliditet som hindrer utvikling og vekst.

Trusler:

Skaun mangler egnede næringsarealer for ekspansjon og videreutvikling. Dette medfører at bedrifter etablerer seg andre steder.

Muligheter:

Tilgang på store markeder, gjennom Trondheimsregionen, Orkdalsregionen og egen vekst-kommune. God tilgang på relevant arbeidskraft. Har egen næringsforening, med operativ ressurs for daglig oppgaver.

Skauns bidrag til regional næringsutvikling:

Matproduksjon og landbruk, kulturbasert næring – reiseliv, samferdsel.

Forventninger til den nye strategiske næringsplanen for Orkdalsregionen:

Legge grunnlag for videre vekst og utvikling for næringslivet innen regionen generelt og kommunen spesielt.

Antall innbyggere

1.jan. 2004 - 2014

5989 7392

Prosentvis endring

2004 - 2014

23,43%

Prosentvis endring

2009 - 2014

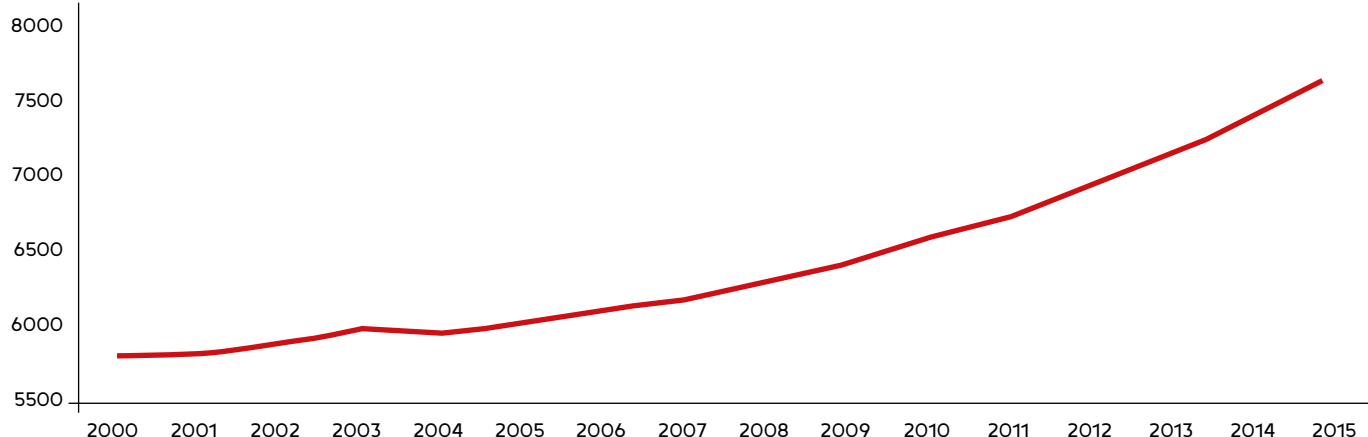
14,84%

Annualisert årlig vekstrate

2004 - 2014

2,13%

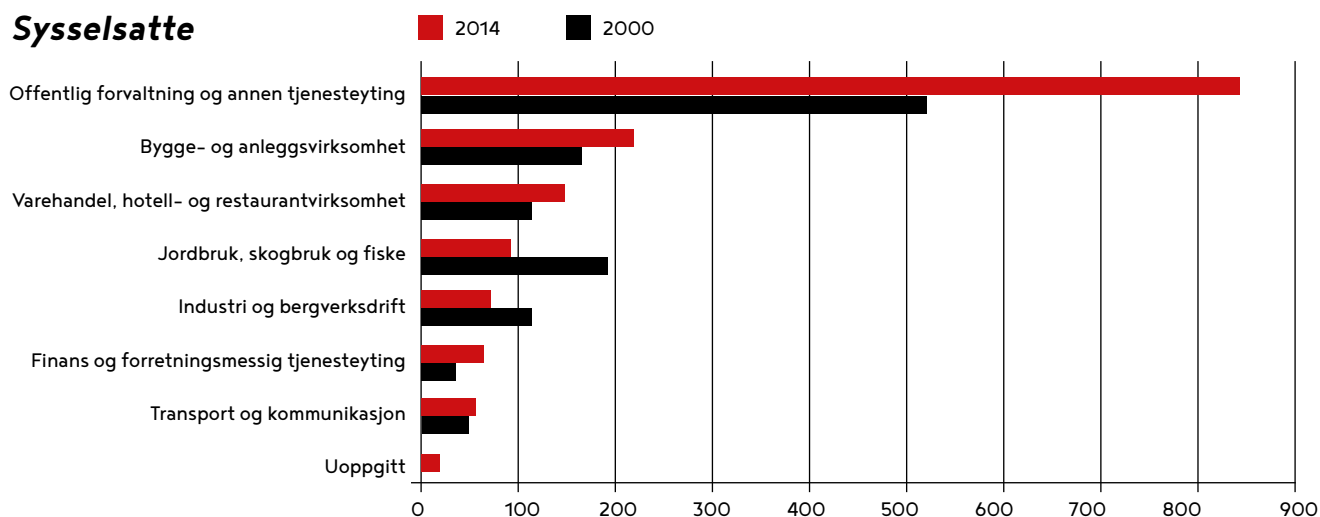
Befolkning

Utdanningsnivå over 16 år	2014
Univ/høgskole kort	21,3
Univ/høgskole lang	5,2
Høyere utdanning	26,5
Snittet i Sør-Trøndelag høyere utdanning	33,4

Sysselsatte

DETALJERT NÆRINGSFORDELING	2014
1 Jordbruk, jakt og viltstell	68
2 Skogbruk	17
3 Fiske og fangst	5
9 Prod. av næringsmidler (unntatt fiskeforedling)	26
10 Prod. av tekstil- og bekledningsvarer	2
11 Produksjon av trelast og trevarer	22
18 Prod. av metallvarer (inkl. konstruksjoner)	14
19 Prod. av datamaskiner, elektroniske prod. og utstyr	1
21 Prod. av maskiner og andre transportmidler	6
22 Prod. av møbler og annen industriproduksjon	1
26 Bygge- og anleggsvirksomhet	219
27 Handel med og reparasjon av motorkjøretøy	5
28 Engros- og agenturhandel (utenom motorkjøretøy)	6
29 Detaljhandel (utenom motorkjøretøy)	107
30 Utenriks sjøfart, supplybåter	4
31 Innenriks sjøfart	5
32 Land- og lufttransport	27
33 Lagring og andre tjenester tilknyttet transport	2

DETALJERT NÆRINGSFORDELING	2014
34 Post og distribusjonsvirksomhet	9
35 Overnattings- og serveringsvirksomhet	28
37 Telekommunikasjon, informasjonstek. og informasjonstj.	9
38 Finansiell tjenesteyting og forsikringsvirksomhet	4
39 Omsetning og drift av fast eiendom	16
40 Faglig, rådgivende og teknisk tjenesteyting	31
42 Utleievirksomhet, arbeidskrafttjenester	1
44 Vaktjenester og annen forretningsmessig tjenesteyting	11
45 Rep. av husholdningsvarer, datamaskiner og annen personlig tjenesteyting	16
46 Privat undervisning	31
47 Private helse-, pleie- og omsorgstjenester	60
48 Kunstnerisk og kulturell virksomhet, sport og fornøyer, medlemsorganisasjoner og internasjonale	15
49 Kommunal tjenesteyting	675
50 Statlig tjenesteyting	45
99 Uoppgitt næring	18
Total	1506

Sagt i dybdeintervju

Vi har et greit forhold til kommunen, og synes kommunen er flink til å involvere næringslivet.

MELDAL KOMMUNE

Kommunens næringsliv har tradisjonelt hatt to viktige pilarer, landbruk og industri. Etter at gruveindustrien tok slutt er det etablert mange andre og spennende industri- og servicearbeidsplasser. Landbruksnæringen står fortsatt sterkt og spesielt er melkeproduksjon viktig for Meldal.

Styrker:

- Et variert næringsliv, med: Ledende industri, bilforretninger/ verksted, treindustri, primærnæring og turisme.
- Sterke og stolte tradisjoner innenfor industri og primærnæringene · Ledige næringslokaler
- Meldal videregående skole · Differensiert arbeidsgiveravgift · Fokuset på ungt entreprenørskap
- Investert mye i bygg innen landbruket som gir en relativt robust struktur, særlig innen tradisjonelle leveranser (storfeproduksjon)
- Godt miljø i landbruket, der mange har satset og det er god kompetanse blant gårdbrukerne
- Landbrukssenteret Midt med god og tilgjengelig rådgivningstjeneste

Svakheter:

- Savner en felles meldalsidentitet (grenda fragmentering)
- Ingen sterk og unik detaljvarehandel; stort sett «støttekjøp». Lekkasje til Orkanger.
- Tynt befolkningsgrunnlag · Manglende «jobb til 2»
- Få gode bo muligheter · Attraktivitet · Omdømme · Savner flere solide, utviklingsorienterte aktører innen turisme
- Få unge gründere/ næringsledere
- For dårlig kommunal satsing på lærlinger – lite forutsigbare rammer og lav kontinuitet
- Savner bredde på mellomstore bedrifter · Usikre rammevilkår for landbruket – lite forutsigbarhet nå
= Alt dette gir omdømmeutfordringer!

Trusler:

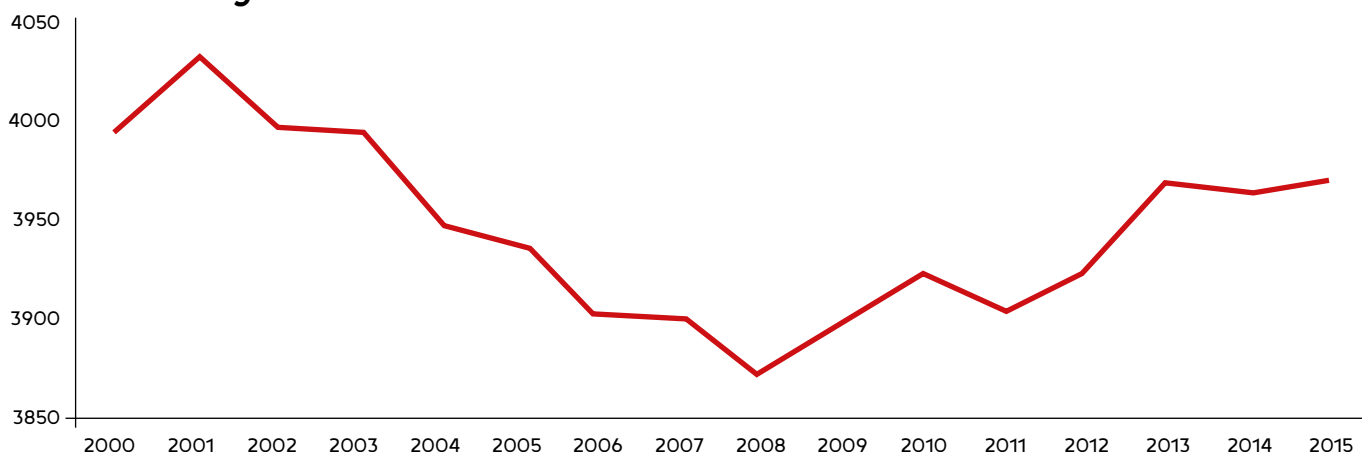
- Sentralisering av kompetansearbeidsplasser og funksjoner, for eksempel politistruktur
- Orkdal som trussel? (Eksempelvis for handelstanden)
- Oljeindustri – flere unge velger offshore
- Dimensjonering av kommunale tilbud – eks. buffer på barnehageplasser
- Gode bosettingsmuligheter skorter det på · Forgubbing

Muligheter:

- Orkdal som mulighet · Potensiale innen turisme!
- Tettere samspill mellom næringslivet i orkdalsregionen
- Videreforedling innen landbruket (tilleggsnæringer, nye bygdenæringer)
- Videreutvikling av bygningsmasse og kompetanse innen landbruket
- Naturbasert reiseliv med koplinger til mat og elva Orkla

Antall innbyggere	Prosentvis endring	Prosentvis endring	Annualisert årlig vekstrate
1.jan. 2004 – 2014	2004 – 2014	2009 – 2014	2004 – 2014
3947 3962	0,38%	1,62%	0,04%

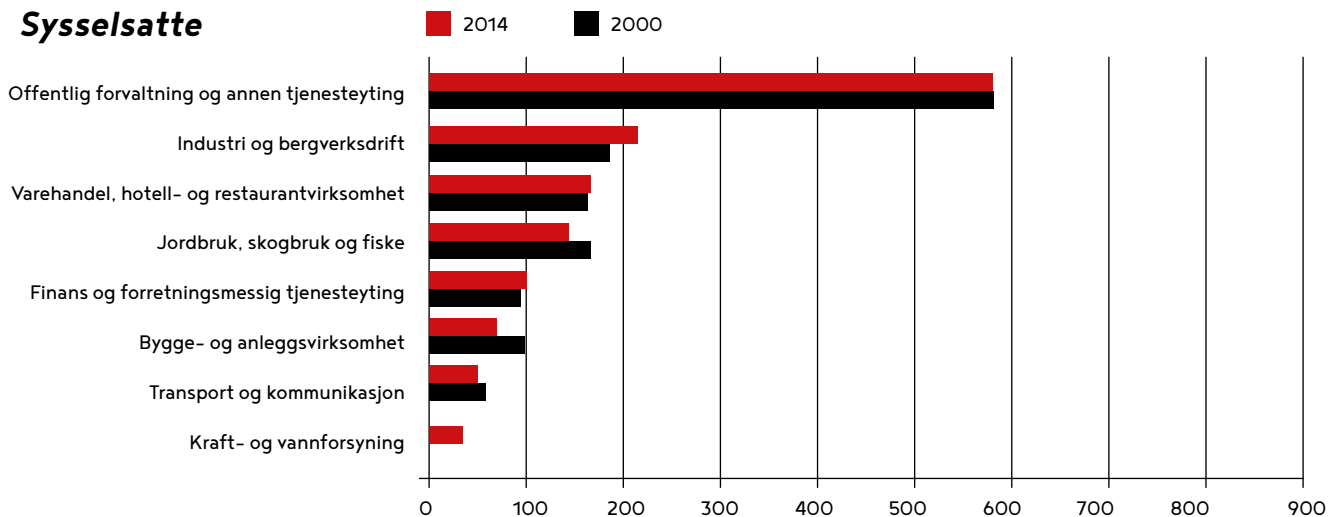
Befolkning

Utdanningsnivå over 16 år	2014
Univ/høyskole kort	14,3
Univ/høyskole lang	2,4
Høyere utdanning	16,7
Snittet i Sør-Trøndelag høyere utdanning	33,4

Sysselsatte

DETALJERT NÆRINGSFORDELING	2014
1 Jordbruk, jakt og viltstell	134
2 Skogbruk	9
3 Fiske og fangst	1
7 Bergverksdrift	4
9 Prod. av næringsmidler (unntatt fiskeforedling)	12
10 Prod. av tekstil- og bekledningsvarer	1
11 Produksjon av trelast og trevarer	36
15 Prod. av gummi- og plastprodukter	8
18 Prod. av metallvarer (inkl. konstruksjoner)	30
19 Prod. av datamaskiner, elektroniske prod. og utstyr	57
20 Bygging av skip og båter, oljeplattformer og moduler	1
21 Prod. av maskiner og andre transportmidler	1
22 Prod. av møbler og annen industriproduksjon	62
23 Reparasjon og installasjon av maskiner og utstyr	3
24 Prod. og distribusjon av elektrisitet, fjernvarme og gass	7
25 Vannforsyning, avløp, gjenvinning av avfall og miljørydding	28
26 Bygge- og anleggsvirksomhet	69
27 Handel med og reparasjon av motorkjøretøy	51
28 Engros- og agenturhandel (utenom motorkjøretøy)	2

DETALJERT NÆRINGSFORDELING	2014
29 Detaljhandel (utenom motorkjøretøy)	101
30 Utenriks sjøfart, supplybåter	2
31 Innenriks sjøfart	3
32 Land- og lufttransport	46
35 Overnattings- og serveringsvirksomhet	13
37 Telekommunikasjon, informasjonstek. og informasjonstj.	1
38 Finansiell tjenesteyting og forsikringsvirksomhet	34
39 Omsetning og drift av fast eiendom	8
40 Faglig, rådgivende og teknisk tjenesteyting	25
42 Utleievirksomhet, arbeidskrafttjenester	5
44 Vaktjenester og annen forretningsmessig tjenesteyting	29
45 Rep. av husholdningsvarer, datamaskiner og annen personlig tjenesteyting	15
46 Privat undervisning	28
47 Private helse-, pleie- og omsorgstjenester	21
49 Kommunal tjenesteyting	504
50 Statlig tjenesteyting	11
99 Uoppgitt næring	7
Total	1369

Sagt i dybdeintervju

Landbruket må utvikle spennende produkter sånn at den konkurrerer mot importert mat.

RENNEBU KOMMUNE

Næringslivet i Rennebu er svært landbruksavhengig, en stor del av bedriftene er små med fra en til fire ansatte. Ca. 30% av de sysselsatte pendler til arbeidsplass utenfor kommunen.

Styrker:

- God realkompetanse innen de næringene som finnes.
- Relativt solide, men små bedrifter.
- Lav arbeidsgiveravgift.
- Rennebumartnan.

Svakheter:

- Ensidig næringsliv, små bedrifter.
- Svært landbruksavhengig.
- Mangel på høykompetanse- og servicenæringer
- Handelslekkasje.

Trusler:

- Synkende folketall.
- Lav formalkompetanse.
- Mangel på risikovillig kapital.

Muligheter:

- Sentral beliggenhet med E6/Fv3/Fv700 og jernbane.
- Enda bedre utnyttelse og bruk av fjell og natur.
- Rennebu forventer at en regional næringsplan bidrar til å fremme lokale og regionale fortrinn.
- Vi må i større grad nyttiggjøre oss kompetansemiljøene både i og utenfor regionen.
- Videre er det viktig å samles og se helhetlig på regionen for å skape arbeidsplasser og godt samarbeid.

Antall innbyggere

1.jan. 2004 – 2014

2654 2556

Prosentvis endring

2004 – 2014

-3,69%

Prosentvis endring

2009 – 2014

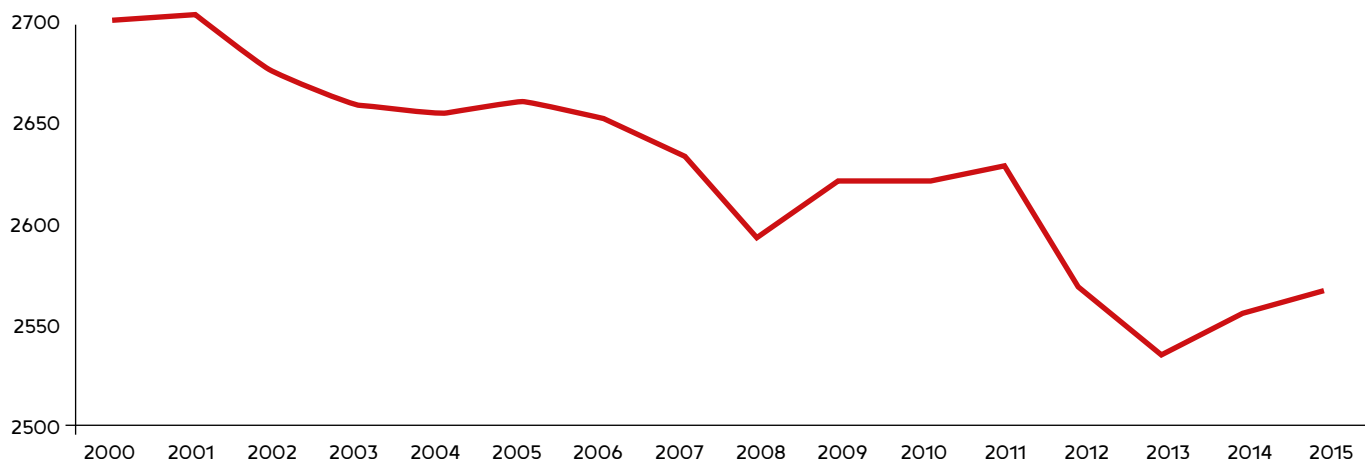
-2,48%

Annualisert årlig vekstrate

2004 – 2014

-0,37%

Befolkning

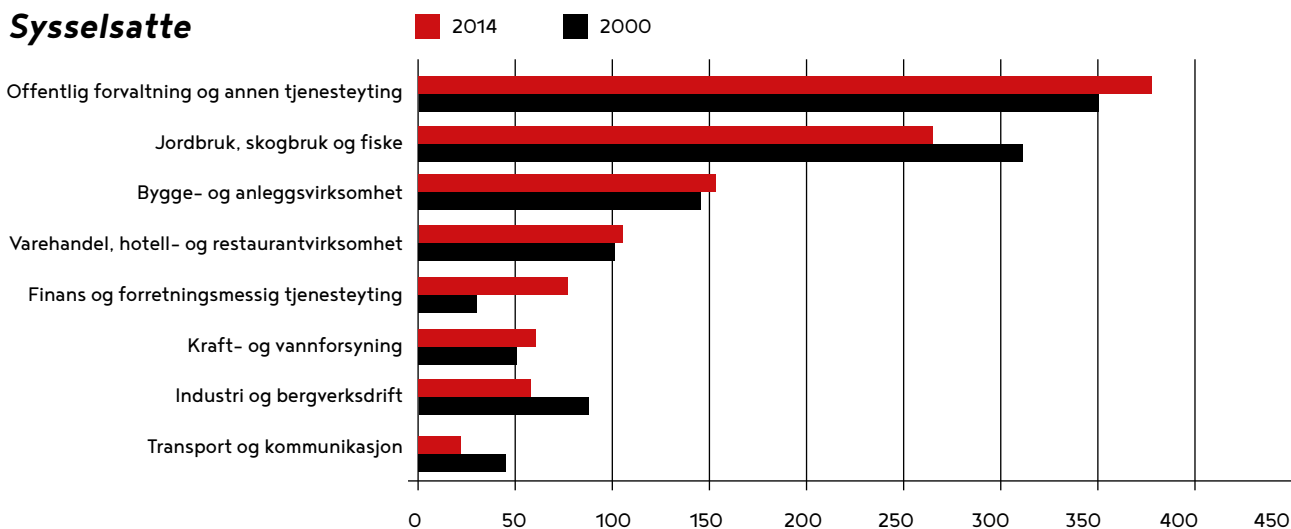

Utdanningsnivå over 16 år	2014
Univ/høyskole kort	14,1
Univ/høyskole lang	2,8
Høyere utdanning	16,9
Snittet i Sør-Trøndelag høyere utdanning	33,4

Syssele

DETALJERT NÆRINGSFORDELING	2014
1 Jordbruk, jakt og viltstell	252
2 Skogbruk	13
7 Bergverksdrift	1
9 Prod. av næringsmidler (unntatt fiskeforedling)	13
10 Prod. av tekstil- og bekledningsvarer	3
11 Produksjon av trelast og trevarer	21
15 Prod. av gummi- og plastprodukter	1
16 Prod. av mineralske produkter	4
18 Prod. av metallvarer (inkl. konstruksjoner)	1
22 Prod. av møbler og annen industriproduksjon	9
24 Prod. og distribusjon av elektrisitet, fjernvarme og gass	57
25 Vannforsyning, avløp, gjenvinning av avfall og miljørydding	3
26 Bygge- og anleggsvirksomhet	154
27 Handel med og reparasjon av motorkjøretøy	11
28 Engros- og agenturhandel (utenom motorkjøretøy)	2
29 Detaljhandel (utenom motorkjøretøy)	69
32 Land- og lufttransport	20
35 Overnattings- og serveringsvirksomhet	24

DETALJERT NÆRINGSFORDELING	2014
36 Forlagsvirk., Film-, video- og musikkprod., radio- og fjernsynskringkasting	1
37 Telekommunikasjon, informasjonstek. og informasjonstj.	1
38 Finansiell tjenesteyting og forsikringsvirksomhet	16
39 Omsetning og drift av fast eiendom	8
40 Faglig, rådgivende og teknisk tjenesteyting	31
42 Utleievirksomhet, arbeidskrafttjenester	2
43 Reiselivsvirksomhet	6
44 Vaktjenester og annen forretningsmessig tjenesteyting	14
45 Rep. av husholdningsvarer, datamaskiner og annen personlig tjenesteyting	3
47 Private helse-, pleie- og omsorgstjenester	5
48 Kunstnerisk og kulturell virksomhet, sport og fornøyer, medlemsorganisasjoner og internasjonale	12
49 Kommunal tjenesteyting	333
50 Statlig tjenesteyting	25
99 Uoppgitt næring	8
Total	1123

Sagt i dybdeintervju

Det blir for abstrakt hvis ting bare skal planlegges og engeeneres i Norge uten at man kan «føle og ta på» sluttproduktet. Vi må ha den rette miksen av fagarbeidere og ingeniører.

RINDAL KOMMUNE

Før var Rindal en landbrukskommune, dette har i den siste tiden endret seg.

Nå er det industri og bygg/anlegg som er de største aktørene sammen med offentlig sektor. Rindal er som flere kommuner i regionen en natur – og friluftskommune. Det er en trend at bedriftene i Rindal sliter med lav lønnsomhet. SNP skaper bedre samarbeid med bedrifter i hele regionen. Prosessen er svært viktig, og næringsutvikling settes på sakskartet i kommunene.

Styrker:

- Stor «ståpåvilje», allsidighet · Kvalitetsmessig godt håndverk som utføres
- Lojale og pliktoppfyllende arbeidstakere · Har godt etablerte industriområder, god geografisk plassering
- Deler av Trollheimen ligger i vår kommune
- Enkelte store bedrifter som driver veldig godt, utmerker seg lokalt og nasjonalt
- Mange familiebedrifter med lang erfaring · Høy sysselsetting, gode nettverk
- Lokale flinke gründere og lokalt eierskap, næringskultur og tradisjon · Lokal bank

Svakheter:

- Mangel på kvalifisert arbeidskraft \ kompetanse
- For lite fokus på næringsutvikling i Rindal kommune. De etablerte næringene blir lite tatt vare på.
- Ingen rom for større satsing innen en del bedrifter, mange bedrifter med lav inntjening · Lite lokalt marked
- Ikke nok markedsført som attraktiv kommune for etablering av bedrift, antall nyetablerte firma er lav

Trusler:

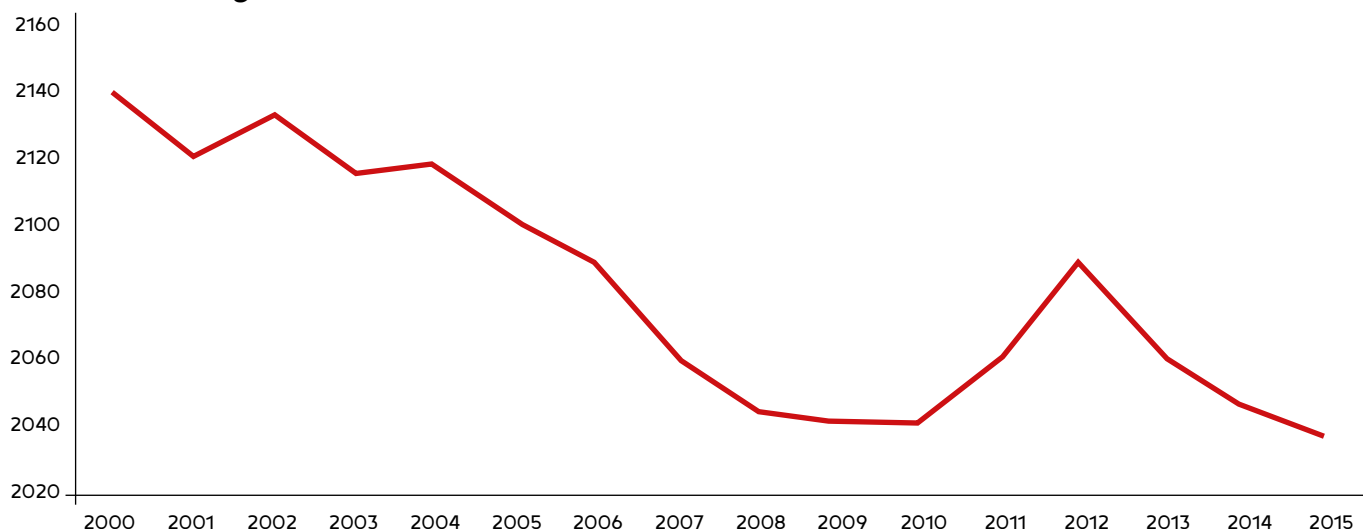
- Fylkesvei 65 · Offshore næringen som stikker av med mye kvalifisert arbeidskraft
- Stadig økte krav fra myndigheter (sertifisering, lover, regler)
- Janteloven · Sterk konkurranse – høyt lønns- og prisnivå (ifl. Internasjonalt)
- Mange bedrifter i bransjer med stekt kjedemakt · Mangel på tilgjengelig risikokapital
- Mangel på tilgjengelige arbeidsplasser for å øke folketallet i kommune · Nasjonale trender viser nedgang i bygg og anlegg og primærnæringen. Vi har mange arbeidsplasser i disse næringene

Muligheter:

- Satse enda mer på hyttenæring / reiseliv
- Lære mer av det næringslivet som går veldig bra i Rindal
- Utvikle samfunnsaktive prosjekter som gjør Rindal til en mer attraktiv kommune å bo og arbeide i
- Brukbar tilgang på arbeidskraft – lav arbeidsgiveravgift
- Tilgjengelig næringsareal – Lokalt næringsfond
- Lokalt næringsapparat; etablererveiledning, rådgivning mm.
- Få økt andelen bedrifter med høy kompetanse

Antall innbyggere	Prosentvis endring	Prosentvis endring	Annualisert årlig vekstrate
1.jan. 2003 – 2014	2003 – 2014	2007 – 2014	2003 – 2014
2215 2046	-3,26%	-0,20%	-0,37%

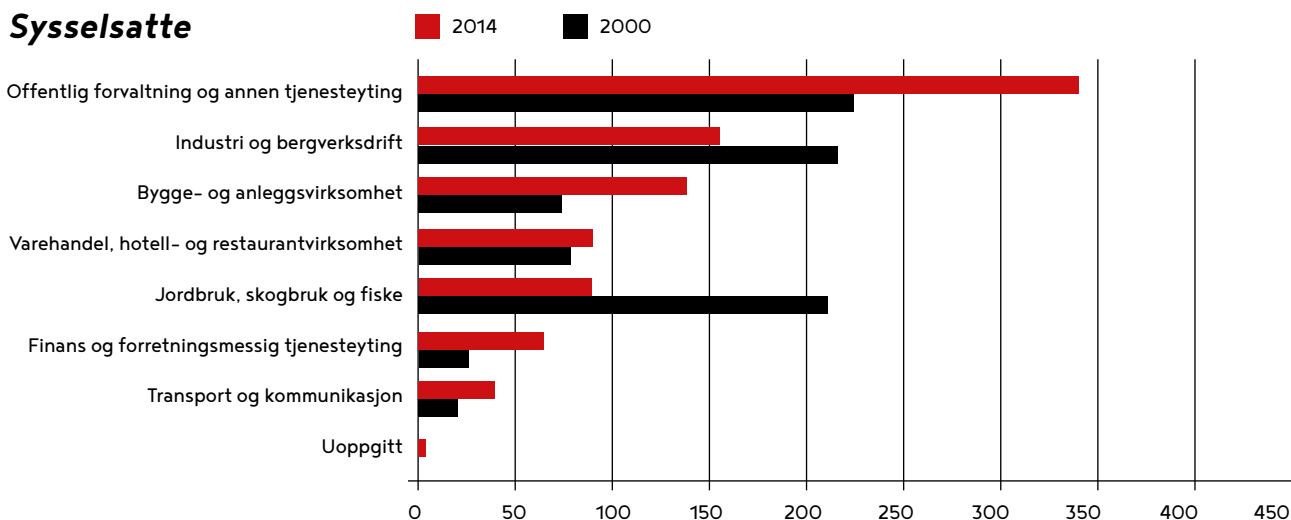
Befolkning

Utdanningsnivå over 16 år	2014
Univ/høyskole kort	15,6
Univ/høyskole lang	2,9
Høyere utdanning	18,5
Snittet i Sør-Trøndelag høyere utdanning	33,4

Syssele

DETALJERT NÆRINGSFORDELING	2014
1 Jordbruk, jakt og viltstell	82
2 Skogbruk	7
9 Prod. av næringsmidler (unntatt fiskeforedling)	10
10 Prod. av tekstil- og bekledningsvarer	26
11 Produksjon av trelast og trevarer	1
14 Oljeraffinering, kjemisk og farmasøytisk industri	88
16 Prod. av mineralske produkter	3
20 Bygging av skip og båter, oljeplattformer og moduler	9
21 Prod. av maskiner og andre transportmidler	12
24 Prod. og distribusjon av elektrisitet, fjernvarme og gass	3
25 Vannforsyning, avløp, gjenvinning av avfall og miljørydding	1
26 Bygge- og anleggsvirksomhet	2
29 Detaljhandel (utenom motorkjøretøy)	139
30 Utenriks sjøfart, supplybåter	21
31 Innenriks sjøfart	3
32 Land- og lufttransport	52
33 Lagring og andre tjenester tilknyttet transport	1
35 Overnattings- og serveringsvirksomhet	32

DETALJERT NÆRINGSFORDELING	2014
37 Telekommunikasjon, informasjonstek. og informasjonstj.	1
38 Finansiell tjenesteyting og forsikringsvirksomhet	14
40 Faglig, rådgivende og teknisk tjenesteyting	5
41 Forskning og utviklingsarbeid	16
42 Utleievirksomhet, arbeidskrafttjenester	3
43 Reiselivsvirksomhet	21
44 Vaktjenester og annen forretningsmessig tjenesteyting	25
45 Rep. av husholdningsvarer, datamaskiner og annen personlig tjenesteyting	7
46 Privat undervisning	2
47 Private helse-, pleie- og omsorgstjenester	5
48 Kunstnerisk og kulturell virksomhet, sport og fornøyelser, medlemsorganisasjoner og internasjonale	3
49 Kommunal tjenesteyting	310
50 Statlig tjenesteyting	14
99 Uoppgitt næring	4
Total	922

Sagt i dybdeintervju

Viktig med kunnskapsoppbygging, og å få opp andelen bønder som har agronomutdanning

ORKDAL KOMMUNE

Orkanger by er det største regionsenteret utenfor Trondheim i Sør-Trøndelag. Varehandelen er sterk, og større enn folketallet tilsier. Næringslivet i Orkdal preges av vekst i sysselsetting, industriarbeidsplasser utgjør en vesentlig del og rettferdiggjør begrepet «industrikommune nr.1». Orkdal må jobbe mer for å markedsføre seg som etablerersted og bosettingsalternativ. Orkdal kommune er også, sammen med bl.a. Skaun, medlem i Trondheimsregionen.

Styrker:

- Sterk varehandel
- Høy innpendling til kommunen
- Lav nettleie og ingen eiendomsskatt
- Ingen typiske hjørnesteinsbedrifter som er kritiske for kommunen
- Stor omstillingsevne
- Sterk landbruksnæring

Svakheter:

- Fravær av desentral høyskoleutdanning
- Store utfordringer på infrastruktur (veinett)
- Lav andel yngre befolkning i etableringsfasen
- Utpendling
- For dårlig kollektivtilbud

Trusler:

- Rekruttering av kompetent arbeidskraft – sterk konkurranse
- Mangel på tilbud av boligtomter frem til 2014
- Offshore-relatert industri – konjunkturutsatt

Muligheter:

- Videre havneutbygging
- Videreutvikling av handelsparken og sentrum
- Desentralt høyskoletilbud
- Nye boligtomter og boligtilbud

Antall innbyggere

1.jan. 2004 – 2014
10448 11628

Prosentvis endring

2004 – 2014
11,29%

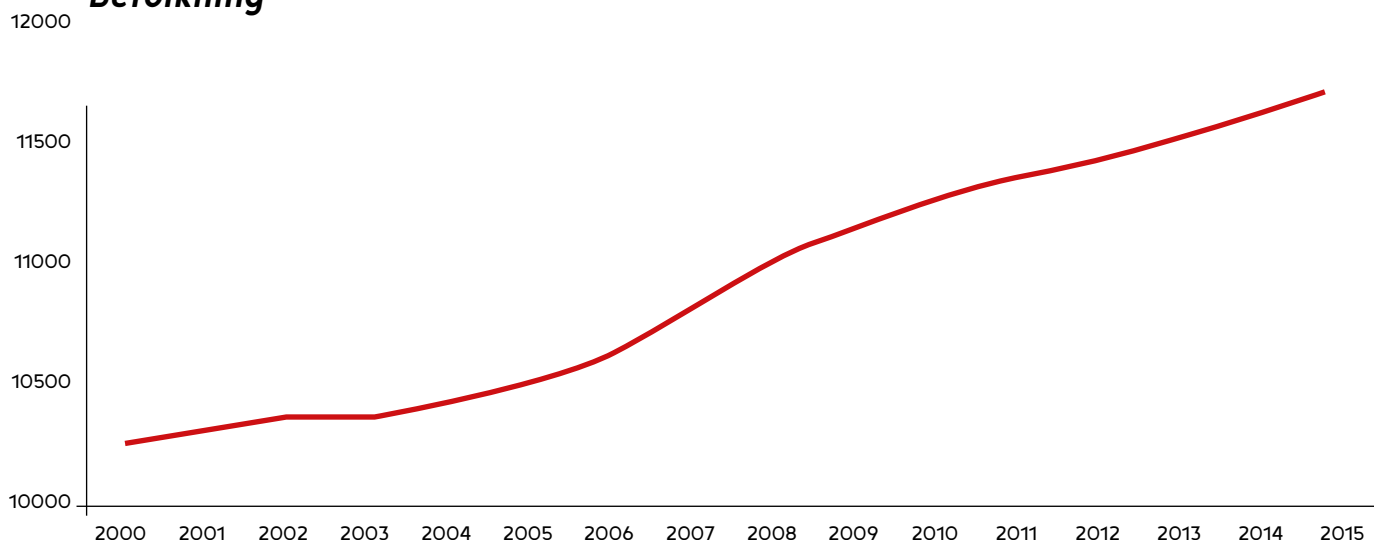
Prosentvis endring

2009 – 2014
4,19%

Annualisert årlig vekstrate

2004 – 2014
1,08%

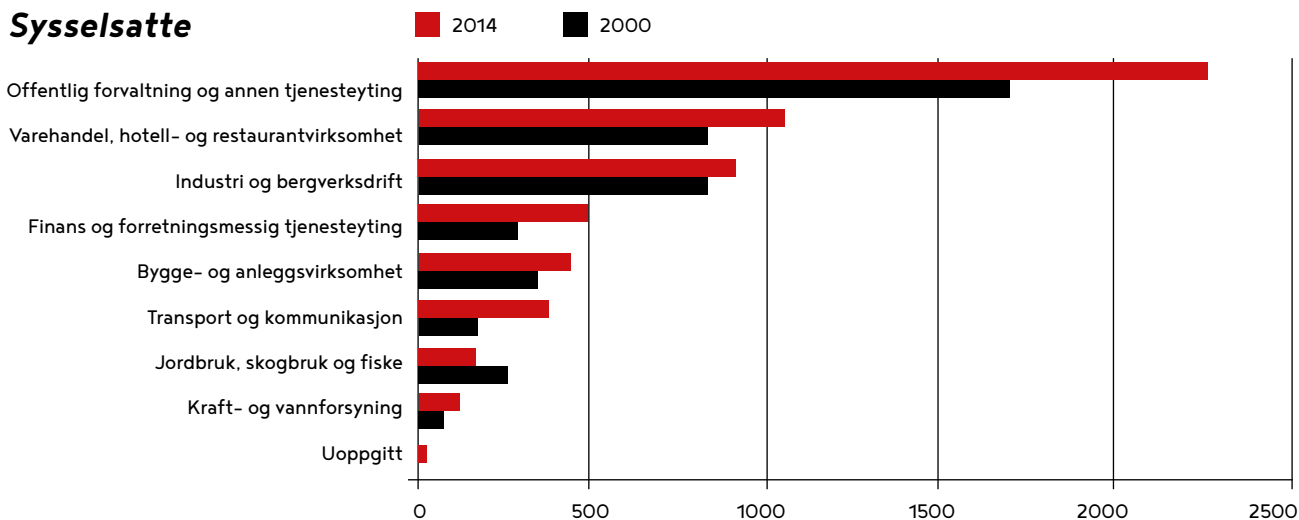
Befolkning

Utdanningsnivå over 16 år	2014
Univ/høgskole kort	18,1
Univ/høgskole lang	4
Høyere utdanning	22,1
Snittet i Sør-Trøndelag høyere utdanning	33,4

Sysselsatte

DETALJERT NÆRINGSFORDELING	2014
1 Jordbruk, jakt og viltstell	136
2 Skogbruk	26
3 Fiske og fangst	1
7 Bergverksdrift	6
9 Prod. av næringsmidler (unntatt fiskeforedling)	21
10 Prod. av tekstil- og bekledningsvarer	2
11 Produksjon av trelast og trevarer	3
14 Oljeraffinering, kjemisk og farmasøytisk industri	280
15 Prod. av gummi- og plastprodukter	6
16 Prod. av mineralske produkter	87
18 Prod. av metallvarer (inkl. konstruksjoner)	248
19 Prod. av datamaskiner, elektroniske prod. og utstyr	17
21 Prod. av maskiner og andre transportmidler	74
22 Prod. av møbler og annen industriproduksjon	4
23 Reparasjon og installasjon av maskiner og utstyr	109
24 Prod. og distribusjon av elektrisitet, fjernvarme og gass	24
25 Vannforsyning, avløp, gjenvinning av avfall og miljørydding	95
26 Bygge- og anleggsvirksomhet	437
27 Handel med og reparasjon av motorkjøretøy	147
28 Engros- og agenturhandel (utenom motorkjøretøy)	63
29 Detaljhandel (utenom motorkjøretøy)	652
30 Utenriks sjøfart, supplybåter	11
31 Innenriks sjøfart	14

DETALJERT NÆRINGSFORDELING	2014
32 Land- og lufttransport	230
33 Lagring og andre tjenester tilknyttet transport	32
34 Post og distribusjonsvirksomhet	40
35 Overnattings- og serveringsvirksomhet	183
36 Forlagsvirkl., Film-, video- og musikkprod., radio- og fjernsynskringkasting	25
37 Telekommunikasjon, informasjonstek. og informasjonstj.	20
38 Finansiell tjenesteyting og forsikringsvirksomhet	57
39 Omsetning og drift av fast eiendom	36
40 Faglig, rådgivende og teknisk tjenesteyting	206
42 Utleievirksomhet, arbeidskrafttjenester	74
43 Reiselivsvirksomhet	5
44 Vaktjenester og annen forretningsmessig tjenesteyting	108
45 Rep. av husholdningsvarer, datamaskiner og annen personlig tjenesteyting	60
46 Privat undervisning	54
47 Private helse-, pleie- og omsorgstjenester	158
48 Kunstnerisk og kulturell virksomhet, sport og fornøyer, medlemsorganisasjoner og internasjonale	46
49 Kommunal tjenesteyting	1162
50 Statlig tjenesteyting	777
99 Uoppgitt næring	25
Total	5761

Sagt i dybdeintervju

Det sterke industrimiljøet i Orkdalsregionen, og det er av avgjørende betydning at det fortsatt produseres ting i regionen.

HEMNE KOMMUNE

Hemne har et variert næringsliv og sterk industritradisjon, samt et betydelig tre- og prosessmiljø. Det er en høy andel kompetansesarbeidsplasser blant annet innen IKT. Betydelig og variert handelsnæring. Det nevnes at Hemne har verdens største smoltanlegg i Belsvika. Man forventer at SNP styrker næringslivet i alle kommunene, at det bygges gode bransjenettverk, og at planarbeidet bidrar til økt kompetanse og kunnskap.

Styrker:

- Mangfold og variasjon.
- Sterke fagmiljø og høy kompetanse innen prosessindustri, treindustri, fiskeoppdrett og IKT.

Trusler:

- Rekrutteringssvikt.
- Rammevilkår i landbruket.
- Utflytting av offentlige arbeidsplasser grunnet regionalisering/sentralisering.

Svakheter:

- Avstand til markeder og pendlingsavstand.
- Generelle kommunikasjonsmuligheter.
- Investeringsvilje og mangel på risikokapital.

Muligheter:

- Økt bosetting.
- Lokale og regionale større prosjekter.
- Fritidsbebyggelse.
- Videre utvikling innen havbruk.
- Kompetanseutvikling basert på våre styrker.
- Videreutvikling av sentrum på Kyrksæterøra.

Antall innbyggere

1.jan. 2004 - 2014

4294 4224

Prosentvis endring

2004 - 2014

-1,6%

Prosentvis endring

2009 - 2014

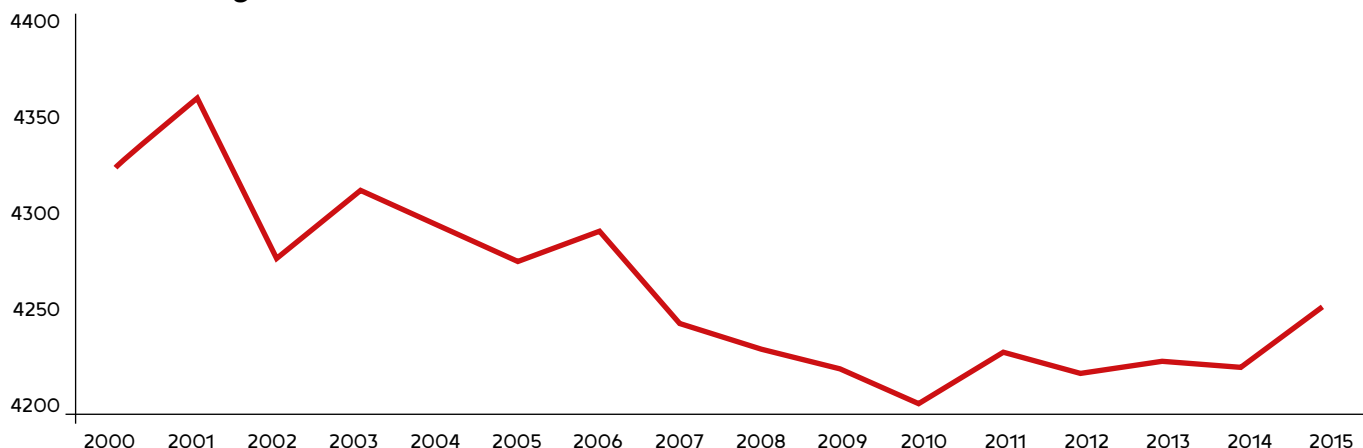
4,19%

Annualisert årlig vekstrate

2004 - 2014

-0,016%

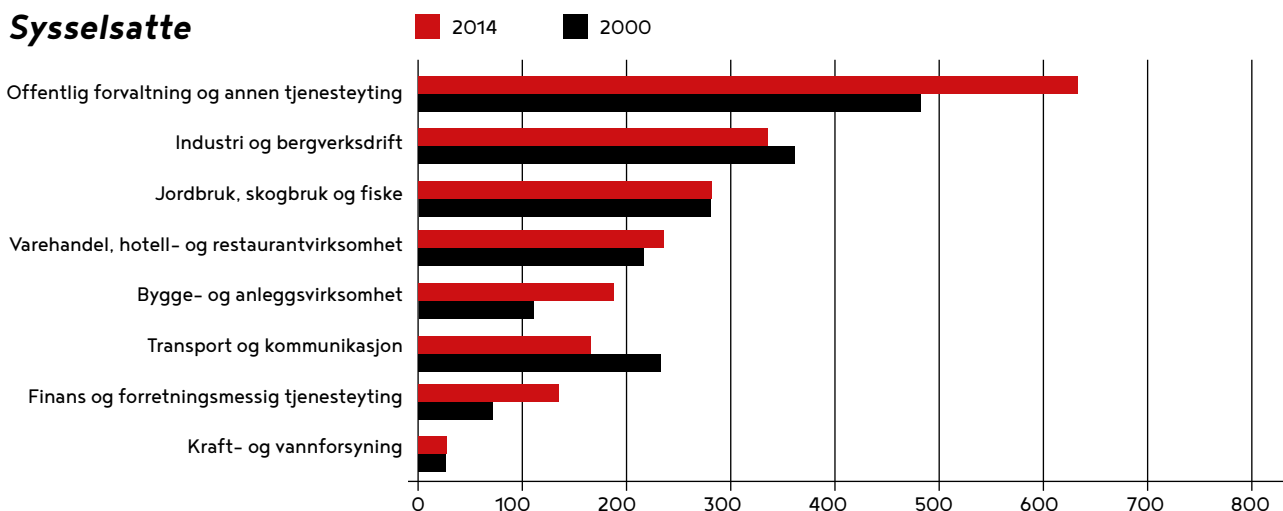
Befolkning

Utdanningsnivå over 16 år	2014
Univ/høyskole kort	13,9
Univ/høyskole lang	2,4
Høyere utdanning	16,3
Snittet i Sør-Trøndelag høyere utdanning	33,4

Sysselsatte

DETALJERT NÆRINGSFORDELING	2014
1 Jordbruk, jakt og viltstell	170
2 Skogbruk	9
3 Fiske og fangst	2
4 Akvakultur (Fiskeoppdrett)	101
9 Prod. av næringsmidler (unntatt fiskeforedling)	18
10 Prod. av tekstil- og bekledningsvarer	8
11 Produksjon av trelast og trevarer	78
14 Oljeraffinering, kjemisk og farmasøytisk industri	207
15 Prod. av gummi- og plastprodukter	2
18 Prod. av metallvarer (inkl. konstruksjoner)	2
22 Prod. av møbler og annen industriproduksjon	2
23 Reparasjon og installasjon av maskiner og utstyr	22
24 Prod. og distribusjon av elektrisitet, fjernvarme og gass	27
26 Bygge- og anleggsvirksomhet	187
27 Handel med og reparasjon av motorkjøretøy	31
28 Engros- og agenturhandel (utenom motorkjøretøy)	10
29 Detaljhandel (utenom motorkjøretøy)	171
30 Utenriks sjøfart, supplybåter	11
31 Innenriks sjøfart	7
32 Land- og lufttransport	112
33 Lagring og andre tjenester tilknyttet transport	1
35 Overnattings- og serveringsvirksomhet	22

DETALJERT NÆRINGSFORDELING	2014
36 Forlagsvirksomhet, film-, video- og musikkprod., radio- og fjernsynsringkasting	5
37 Telekommunikasjon, informasjonstek. og informasjonstj.	31
38 Finansiell tjenesteyting og forsikringsvirksomhet	31
39 Omsetning og drift av fast eiendom	17
40 Faglig, rådgivende og teknisk tjenesteyting	41
42 Utleievirksomhet, arbeidskrafttjenester	3
43 Reiselivsvirksomhet	
44 Vaktjenester og annen forretningsmessig tjenesteyting	43
45 Rep. av husholdningsvarer, datamaskiner og annen personlig tjenesteyting	12
46 Privat undervisning	1
47 Private helse-, pleie- og omsorgstjenester	96
48 Kunstnerisk og kulturell virksomhet, sport og fornøyelser, medlemsorganisasjoner og internasjonale	6
49 Kommunal tjenesteyting	487
50 Statlig tjenesteyting	32
99 Uoppgitt næring	13
Total	2018

Sagt i dybdeintervju

Landbruket må utvikle spennende produkter sånn at den konkurrerer mot importert mat.

HITRA KOMMUNE

Hitra opplever sterk vekst i folketall og næringsetableringer, og ble i 2012 kåret til landets mest suksessfulle distriktskommune av Telemarksforskning de siste 10 år. Havbruksnæring er grunnlag og basis for denne utviklingen.

Hitra er en av de største industrikommunene i fylket regnet i % av sysselsetting. Hitra Kysthavn og Industripark representerer et viktig regionalt bidrag til bærekraftig og framtidsrettet transport- og samferdselsløsninger. Hitra forventer at SNP bidrar til å gjøre regionen mer attraktiv som BAS region, og at vi kan bygge en felles profil, med kunnskap om og tillit til hverandre. Selve prosessen er viktig.

Styrker:

- Anerkjent som vekst region nr.1 og regionalt tyngdepunkt.
- Sterk havbruksrelatert næringsstruktur, klyngemiljø.
- Internasjonalt orientert – flerkulturelt samfunn.
- Natur, rekreasjon og turisme.
- Folk ser muligheter – tør å satse.
- Godt og variert kulturtilbud.
- Lav arbeidsgiveravgift.
- Aktiv rekruttering av bedrifter og gründere.

Svakheter:

- Ligger i «Trondheimsskyggen»
- En liten BAS region (bo, arbeid, service)
- Utfordring med rekruttering.
- Største aktører har hovedkontor utom Hitra.
- For dårlig kommunikasjonstilbud.

Trusler:

- Sårbarhet i havbruksnæringen, både bilogi og marked/omsetning.
- Fv714 og kommunikasjon med buss og båt.
- Sentral politikk med prioritering av by og sentralisering

Muligheter:

- Kysthavna og industripark
- Integrert havbruk (Sintef – StFk)
- Etableringer i og utenfor havbruk, – f.eks turistnæringen.
- Mennesker som vil prioritere «det gode liv»

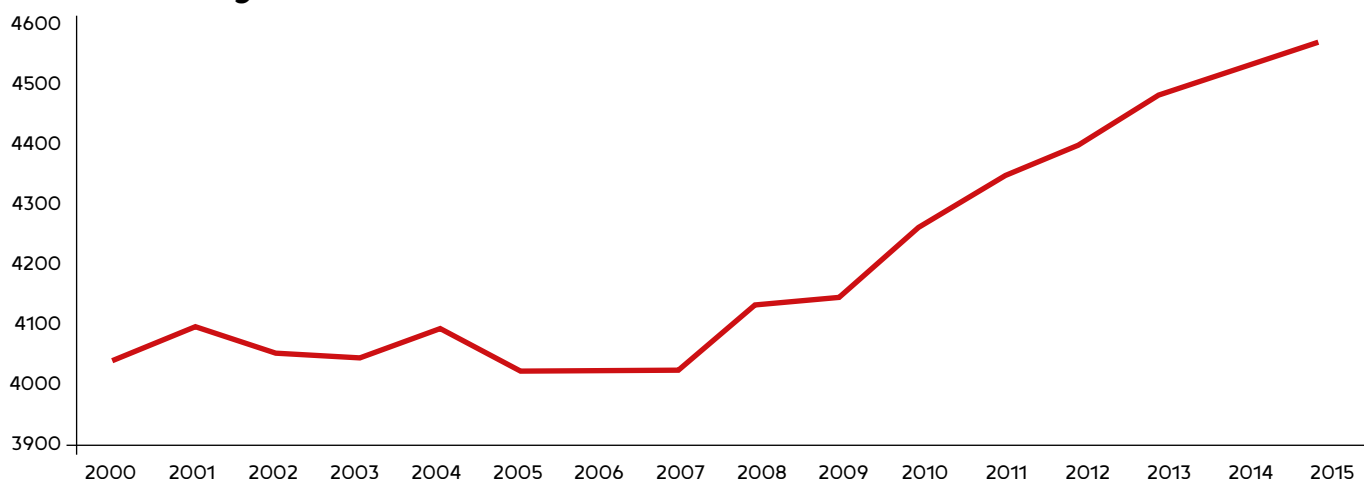
Antall innbyggere
1.jan. 2004 – 2014
4090 4522

Prosentvis endring
2004 – 2014
10,56 %

Prosentvis endring
2009 – 2014
9,10 %

Annualisert årlig vekstrate
2004 – 2014
1,02 %

Befolkning

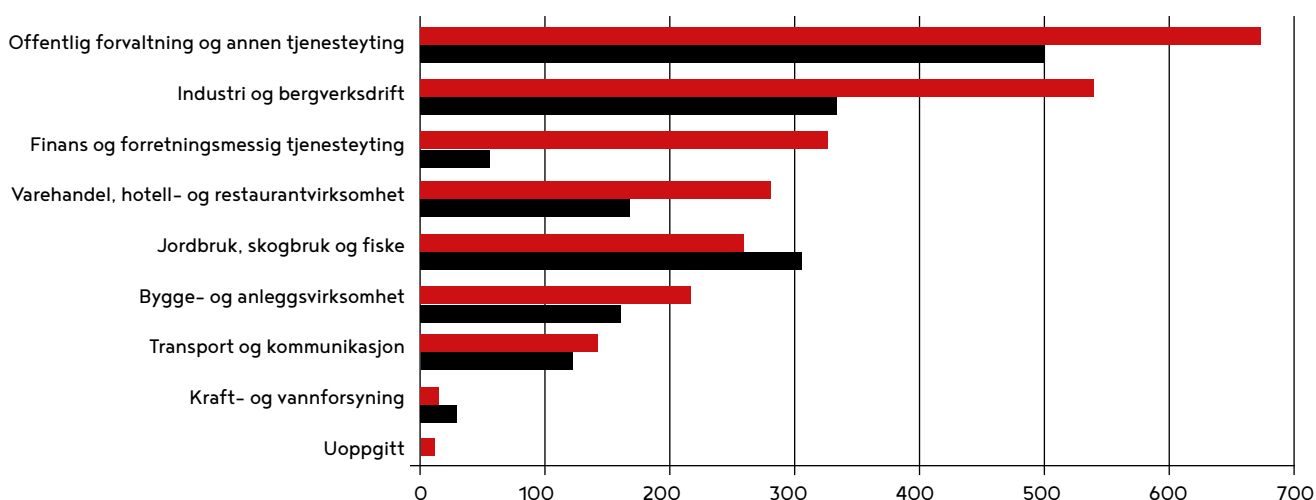

Utdanningsnivå over 16 år	2014
Univ/høyskole kort	15
Univ/høyskole lang	4,2
Høyere utdanning	19,2
Snittet i Sør-Trøndelag høyere utdanning	33,4

Sysselsatte

■ 2014 ■ 2000

DETALJERT NÆRINGSFORDELING	2014
1 Jordbruk, jakt og viltstell	59
2 Skogbruk	1
3 Fiske og fangst	63
4 Akvakultur (Fiskeoppdrett)	138
7 Bergverksdrift	5
8 Fiskeforedling	409
9 Prod. av næringsmidler (unntatt fiskeforedling)	12
10 Prod. av tekstil- og bekledningsvarer	1
11 Produksjon av trelast og trevarer	2
14 Oljeraffinering, kjemisk og farmasøytisk industri	1
16 Prod. av mineralske produkter	16
18 Prod. av metallvarer (inkl. konstruksjoner)	5
19 Prod. av datamaskiner, elektroniske prod. og utstyr	10
20 Bygging av skip og båter, oljeplattformer og moduler	20
21 Prod. av maskiner og andre transportmidler	1
23 Reparasjon og installasjon av maskiner og utstyr	59
24 Prod. og distribusjon av elektrisitet, fjernvarme og gass	5
25 Vannforsyning, avløp, gjenvinning av avfall og miljørydding	10
26 Bygge- og anleggsvirksomhet	217
27 Handel med og reparasjon av motorkjøretøy	16
28 Engros- og agenturhandel (utenom motorkjøretøy)	14
29 Detaljhandel (utenom motorkjøretøy)	185
30 Utenriks sjøfart, supplybåter	15

DETALJERT NÆRINGSFORDELING	2014
31 Innenriks sjøfart	32
32 Land- og lufttransport	41
33 Lagring og andre tjenester tilknyttet transport	9
34 Post og distribusjonsvirksomhet	21
35 Overnattings- og serveringsvirksomhet	67
36 Forlagsvirkl., Film-, video- og musikkprod., radio- og fjernsynskringkasting	20
37 Telekommunikasjon, informasjonstek. og informasjonstj.	5
38 Finansiell tjenesteyting og forsikringsvirksomhet	4
39 Omsetning og drift av fast eiendom	25
40 Faglig, rådgivende og teknisk tjenesteyting	60
42 Utleievirksomhet, arbeidskrafttjenester	184
43 Reiselivsvirksomhet	7
44 Vaktjenester og annen forretningsmessig tjenesteyting	47
45 Rep. av husholdningsvarer, datamaskiner og annen personlig tjenesteyting	10
46 Privat undervisning	4
47 Private helse-, pleie- og omsorgstjenester	48
48 Kunstnerisk og kulturell virksomhet, sport og fornøyer, medlemsorganisasjoner og internasjonale	16
49 Kommunal tjenesteyting	559
50 Statlig tjenesteyting	38
99 Uoppgitt næring	12
Total	2473

Sagt i dybdeintervju

Den største utfordringen for oss pr i dag er biologi, i første omgang fiskehelse hvor lakselus er den største utfordringen. Det er ingen som har det så travelt som en dau laks.

FRØYA KOMMUNE

Frøya er i dag Norges største oppdrettskommune, hvor alle de store oppdrettsaktørene er tilstede sammen med mindre aktører.

Det lokale eierskapet er stort. I tillegg er det utviklet en betydelig leveringsindustri til oppdrettsnæringen nasjonalt og internasjonalt. Blått Kompetansesenter, som er under bygging vil bli en unik kobling mellom sjømatnæringen, leveringsindustrien, utdanning og forskning. Frøya er fortsatt Sør-Trøndelags viktigste fiskerikommune, hvor 1/3 av fylkets fiskere er bosatt.

Styrker:

- Internasjonalt ledende havbruksregion
- Lokal leverandørklynge med lokalt eierskap.
- En vekst-kommune.
- Kystkultur og endringsvillighet
- Naturgitte fordeler og forutsetninger for fiskeri og havbruk
- Nærhet til marine ressurser.
- Lokalt eierskap

Svakheter:

- Ensiddig/ sårbart næringsgrunnlag: Fiskeri- og havbruk
- Mangelfull infrastruktur, spesielt innenfor IKT og transport
- Fraksjonert reiseliv (mange små aktører)
- Mangel på kompetanse/ kompetent arbeidskraft
- Stor gjennomstrømming av arbeidskraft.

Trusler:

- At kommunen ikke er rask nok til å tilrettelegge næringsarealer på land og sjø
- Oppdrettsnæringas omdømme
- Endring av rammebetingelser for fiskeri- og havbruksnæringen
- Internasjonale konjunkturer
- Tilgjengelighet/ dekning/ kapasitet på IKT (mobilnett/ bredbåndsnett)
- Manglende fokus på urbanisering ved fortetning og bedre servicetilbud

Muligheter:

- Vekst/ videreutvikling innenfor marin sektor
- Videreutvikle reiselivsnæringen
- Styrke bolyst og kommunens attraktivitet
- Utvikle Sistranda som et attraktivt kommunesentrum
- Produksjon av fornybar energi
- Å bli et hovedsete som praksisfelt for forskning, utvikling og utdanning innen marin sektor

Antall innbyggere

1.jan. 2004 - 2014
4107 4547

Prosentvis endring

2004 - 2014
10,71 %

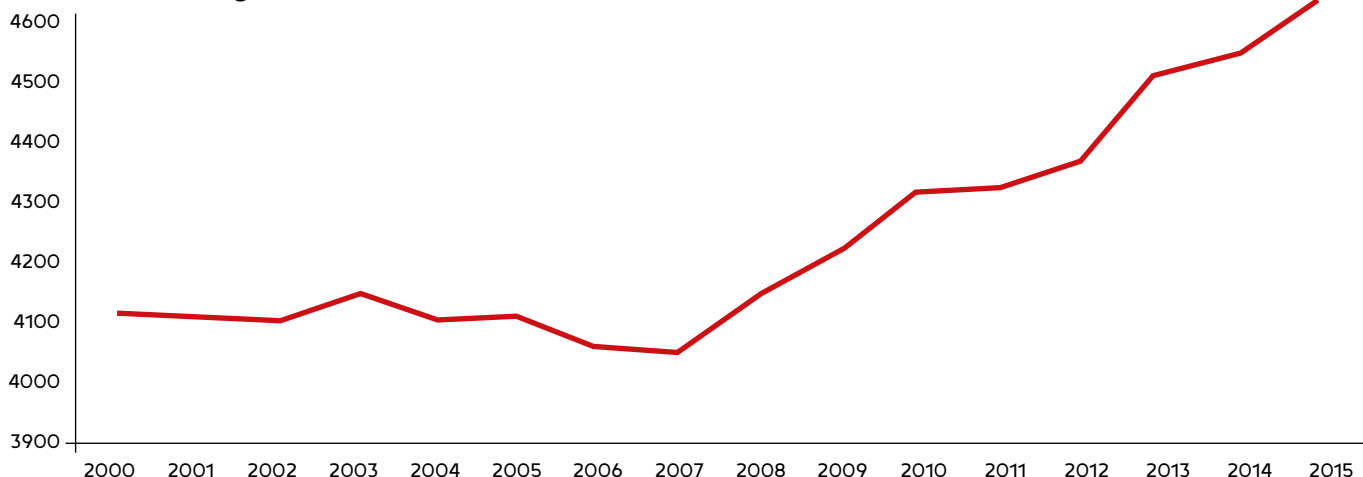
Prosentvis endring

2009 - 2014
7,88 %

Annualisert årlig vekstrate

2004 - 2014
1,03 %

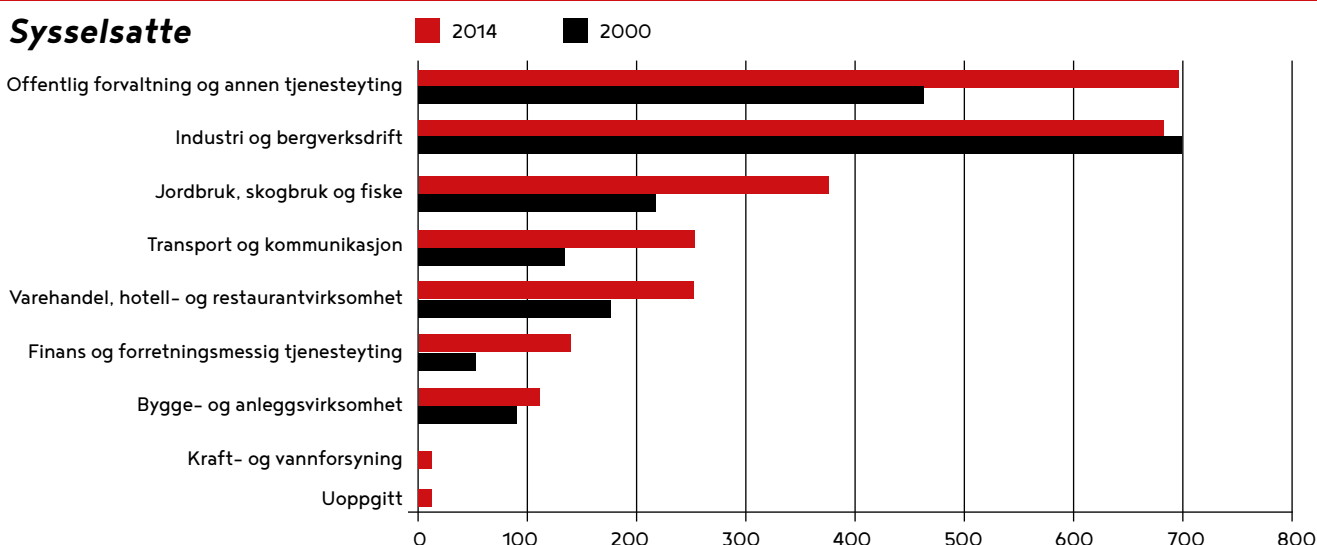
Befolkning

Utdanningsnivå over 16 år	2014
Univ/høyskole kort	15,3
Univ/høyskole lang	3,7
Høyere utdanning	19
Snittet i Sør-Trøndelag høyere utdanning	33,4

Sysselestatte

DETALJERT NÆRINGSFORDELING	2014
1 Jordbruk, jakt og viltstell	20
3 Fiske og fangst	106
4 Akvakultur (Fiskeoppdrett)	249
8 Fiskeforedling	523
10 Prod. av tekstil- og bekledningsvarer	24
11 Produksjon av trelast og trevarer	5
15 Prod. av gummi- og plastprodukter	78
16 Prod. av mineralske produkter	1
18 Prod. av metallvarer (inkl. konstruksjoner)	11
19 Prod. av datamaskiner, elektroniske prod. og utstyr	1
21 Prod. av maskiner og andre transportmidler	26
23 Reparasjon og installasjon av maskiner og utstyr	14
24 Prod. og distribusjon av elektrisitet, fjernvarme og gass	3
25 Vannforsyning, avløp, gjenvinning av avfall og miljørydding	11
26 Bygge- og anleggsvirksomhet	111
27 Handel med og reparasjon av motorkjøretøy	19
28 Engros- og agenturhandel (utenom motorkjøretøy)	33
29 Detaljhandel (utenom motorkjøretøy)	152
30 Utenriks sjøfart, supplybåter	25
31 Innenriks sjøfart	107

DETALJERT NÆRINGSFORDELING	2014
32 Land- og lufttransport	72
33 Lagring og andre tjenester tilknyttet transport	48
34 Post og distribusjonsvirksomhet	1
35 Overnattings- og serveringsvirksomhet	49
38 Finansiell tjenesteyting og forsikringsvirksomhet	9
39 Omsetning og drift av fast eiendom	13
40 Faglig, rådgivende og teknisk tjenesteyting	82
42 Utleievirksomhet, arbeidskrafttjenester	17
43 Reiselivsvirksomhet	1
44 Vaktjenester og annen forretningsmessig tjenesteyting	19
45 Rep. av husholdningsvarer, datamaskiner og annen personlig tjenesteyting	10
46 Privat undervisning	4
47 Private helse-, pleie- og omsorgstjenester	60
48 Kunstnerisk og kulturell virksomhet, sport og fornøyer, medlemsorganisasjoner og internasjonale	6
49 Kommunal tjenesteyting	577
50 Statlig tjenesteyting	39
99 Uoppgitt næring	11
Total	2537

Sagt i dybdeintervju

Bredbånd er helt klart en utfordring. Kommunikasjonsbiten er dyr, det vil koste oss 1,5 mill å fremføre fiber. Nøkkelord ellers: Kompetente folk, gode hustomter, bolyst.

AGDENES KOMMUNE

Næringslivet i Agdenes domineres av 2 hjørnesteinsbedrifter, en sterk transportnæring, en omfattende landbruksnæring (hovedsakelig med arbeidskrevende husdyrhold) samt få, mindre bedrifter i de ulike bransjene.

Videre utvikling i Agdenes er svært avhengig av utbygging/utbedring av fylkesvei 710. Agdenes har muligheter for videreutbygging av sjø nære næringsarealer. Det forventes at SNP skaper utvidet nettverk, økt dynamikk/samhold i regionen «i kampen mot Østlandet», etableringer.

Styrker:

- Billige næringslokaler
- Støtte og tilskudd – lav arbeidsgiveravgift
- Nærhet til sjø/havn
- Nærhet til Trondheim

Trusler:

- Sentralisering/urbanisering
- Strukturrasjonalisering i jordbruket
- Press på pelsdyroppdrett

Svakheter:

- Manglende infrastruktur
- Avstand til kunder
- Svake nettverk
- Mangel på riktig arbeidskraft
- Mangel på risikovillig kapital

Muligheter:

- Styrke samarbeid og nettverk
- Bedre utnyttelse av FoU miljøer
- Ny kampflybase på Ørlandet
- Bedre markedsføring (av kommunen og hele regionen)

Antall innbyggere

1.jan. 2004 – 2014
1795 1744

Prosentvis endring

2004 – 2014
-2,84 %

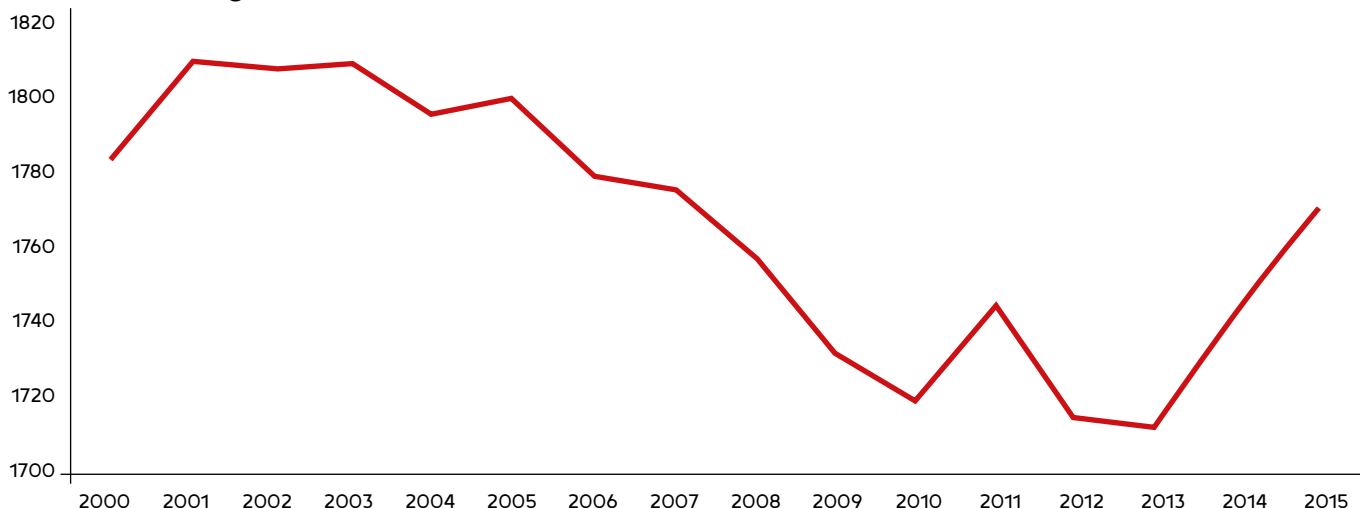
Prosentvis endring

2009 – 2014
0,69 %

Annualisert årlig vekstrate

2004 – 2014
-0,28 %

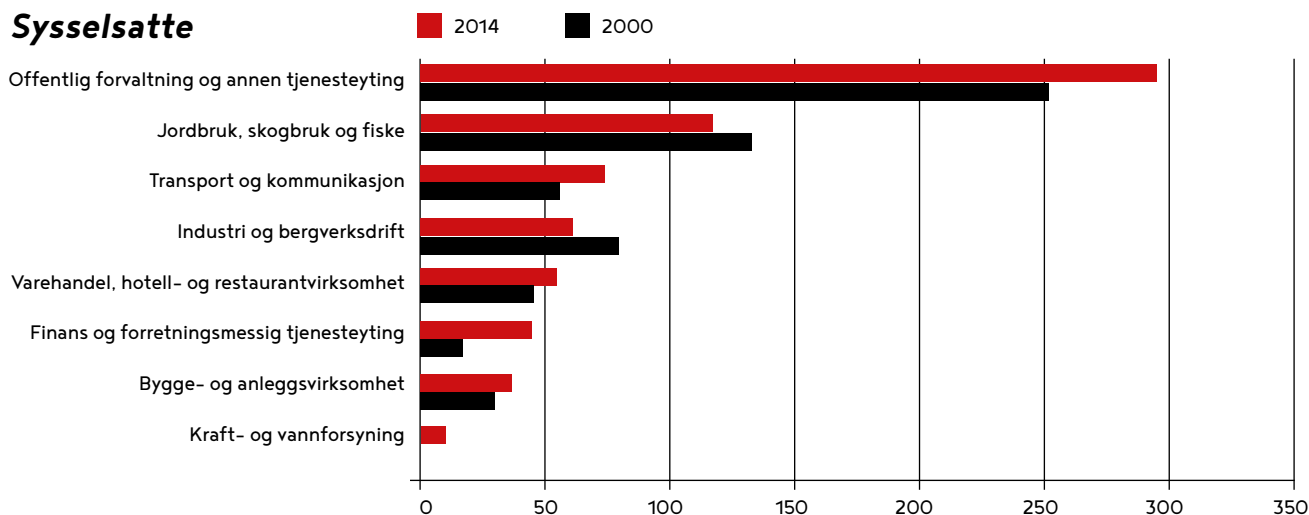
Befolkning

Utdanningsnivå over 16 år	2014
Univ/høyskole kort	14
Univ/høyskole lang	2,7
Høyere utdanning	16,7
Snittet i Sør-Trøndelag høyere utdanning	33,4

Sysselsatte

DETALJERT NÆRINGSFORDELING	2014
1 Jordbruk, jakt og viltstell	95
2 Skogbruk	5
3 Fiske og fangst	3
4 Akvakultur (Fiskeoppdrett)	14
19 Prod. av datamaskiner, elektroniske prod. og utstyr	60
21 Prod. av maskiner og andre transportmidler	1
24 Prod. og distribusjon av elektrisitet, fjernvarme og gass	11
26 Bygge- og anleggsvirksomhet	37
29 Detaljhandel (utenom motorkjøretøy)	45
30 Utenriks sjøfart, supplybåter	3
31 Innenriks sjøfart	6
32 Land- og lufttransport	60
33 Lagring og andre tjenester tilknyttet transport	3
35 Overnattings- og serveringsvirksomhet	9
37 Telekommunikasjon, informasjonstek. og informasjonstj.	1

DETALJERT NÆRINGSFORDELING	2014
38 Finansiell tjenesteyting og forsikringsvirksomhet	2
39 Omsetning og drift av fast eiendom	14
40 Faglig, rådgivende og teknisk tjenesteyting	13
42 Utleievirksomhet, arbeidskrafttjenester	3
44 Vaktjenester og annen forretningsmessig tjenesteyting	13
45 Rep. av husholdningsvarer, datamaskiner og annen personlig tjenesteyting	65
47 Private helse-, pleie- og omsorgstjenester	1
48 Kunstnerisk og kulturell virksomhet, sport og fornøyer, medlemsorganisasjoner og internasjonale	2
49 Kommunal tjenesteyting	212
50 Statlig tjenesteyting	15
99 Uoppgitt næring	3
Total	696

Sagt i dybdeintervju

Et annen stor utfordring er at vi sliter med å få tak i kvalifisert arbeidsfolk i gode tider.

SNILLFJORD KOMMUNE

Næringslivet i Snillfjord preges av mange små, stabile og robuste bedrifter.

De opplever jevn og god ordretilgang.

Statistikken viser at jevn, men liten nedgang i folketall og antall arbeidsplasser er stabil og litt voksende. Det er enighet om at tilrettelegging for boligbygging, utvikling av næringsarealer, bedre markedsføring, samt tilrettelegging for tilleggsnæring i landbruket er viktige strategiområder. De forventer at arbeidet med SNP vil løfte næringslivet i regionen i vid forstand. «Suksess for noen, gir en mulighet for andre».

Styrker:

- Stabilitet.
- Bedriftene bygger seg sakte men sikkert opp
- Gjennomtenkt og mange enkeltmannsforetak
- Vekst innenfor havbruk og bygge- og anleggsvirksomhet
- Stor friluftskommune, mange hytter

Trusler:

- Ytterligere reduksjon i folketallet
- Manglende boligmasse
- Lav andel av befolkning i produktiv alder

Muligheter:

- Mulig utbygging av vindkraft
- Nye fylkesvei 714

Svakheter:

- Liten tilgang på arbeidskraft
- Reduksjon i landbruket

Antall innbyggere

1.jan. 2004 - 2014
1033 980

Prosentvis endring

2004 - 2014
-5,3 %

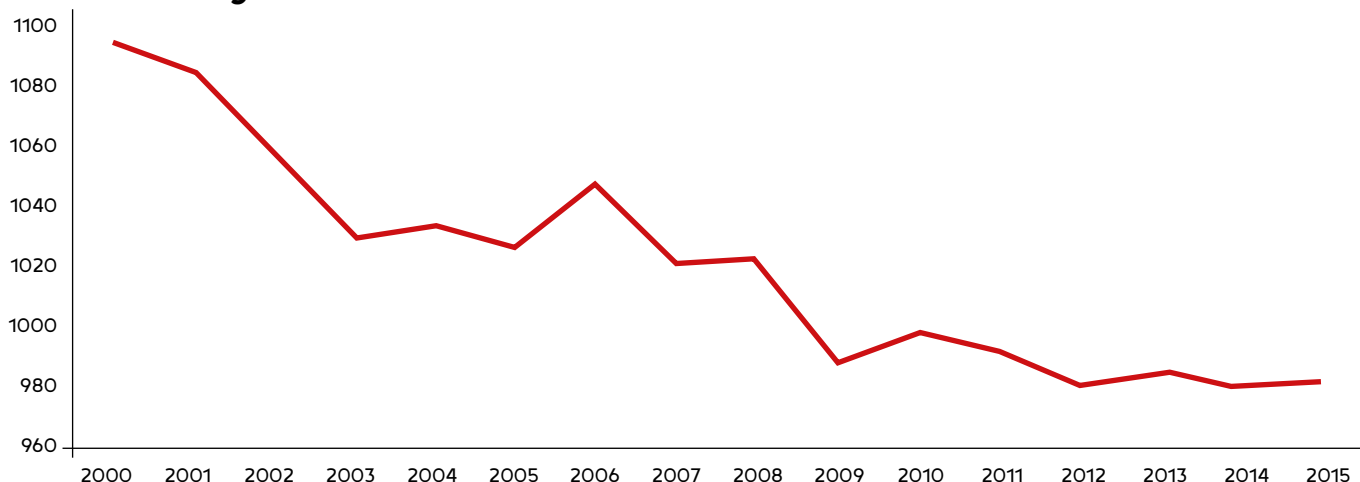
Prosentvis endring

2009 - 2014
0,81 %

Annualisert årlig vekstrate

2004 - 2014
-0,51 %

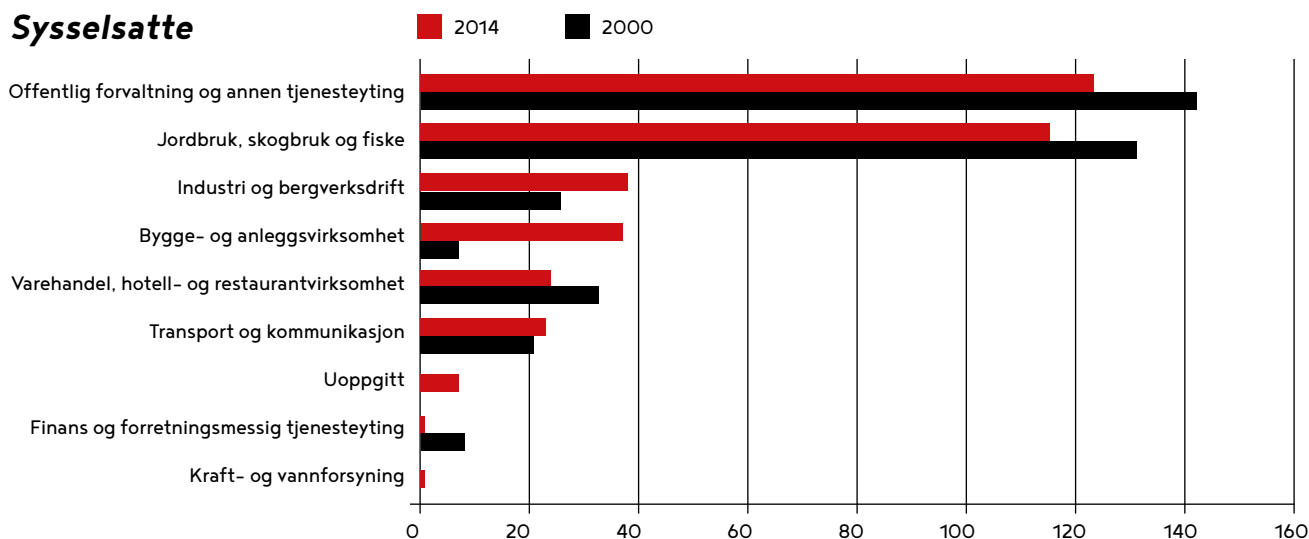
Befolkning

Utdanningsnivå over 16 år	2014
Univ/høyskole kort	13,4
Univ/høyskole lang	1,7
Høyere utdanning	15,1
Snittet i Sør-Trøndelag høyere utdanning	33,4

Sysselsatte

DETALJERT NÆRINGSFORDELING	2014
1 Jordbruk, jakt og viltstell	37
2 Skogbruk	7
3 Fiske og fangst	4
4 Akvakultur (Fiskeoppdrett)	67
11 Produksjon av trelast og trevarer	4
15 Prod. av gummi- og plastprodukter	7
18 Prod. av metallvarer (inkl. konstruksjoner)	17
19 Prod. av datamaskiner, elektroniske prod. og utstyr	6
22 Prod. av møbler og annen industriproduksjon	4
24 Prod. og distribusjon av elektrisitet, fjernvarme og gass	1
26 Bygge- og anleggsvirksomhet	37
29 Detaljhandel (utenom motorkjøretøy)	16
30 Utenriks sjøfart, supplybåter	3
31 Innenriks sjøfart	4

DETALJERT NÆRINGSFORDELING	2014
32 Land- og lufttransport	14
35 Overnattings- og serveringsvirksomhet	8
37 Telekommunikasjon, informasjonstek. og informasjonstj.	2
44 Vakttenester og annen forretningsmessig tjenesteyting	1
45 Rep. av husholdningsvarer, datamaskiner og annen personlig tjenesteyting	1
47 Private helse-, pleie- og omsorgstjenester	1
48 Kunstnerisk og kulturell virksomhet, sport og fornøyelser, medlemsorganisasjoner og internasjonale	1
49 Kommunal tjenesteyting	117
50 Statlig tjenesteyting	3
99 Uoppgitt næring	7
Total	369

Sagt i dybdeintervju

Vi opplever ufullstendig mobilnett og dette må utbygges bedre. Det er overhodet ikke stabilt sånn som det er i dag.

Strategisk Næringsplan *for Orkdalsregionen*

